

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 33 (2160)

1975 m. RUGPIŪČIO - AUGUST 20 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

AR YRA MARSE GYVYBĖ?

Praeitą savaitę JAV-bės iš Cape Canaveral, Floridoje, paleido į Marsą erdvėlaivį, pavadintą Viking. Jo kelionė užtruks iki kelių metų lėpos 4 d., kuomet JAV švęs 200 metų nepriklausomybės sukaktį. Po kelių dešimtųjų metų bus paleistas ir antrasis erdvėlaivis, kuris, atlikęs 505 milijonų mylių kelionę, nusileis Marsą kitame plote. Abu kartu turės atlikti keletą eksperimentų, ištyrinėdami paviršius "žemę" ir persiųsdami padarytas nuotraukas bei informacijas mūsų planetai.

Šio projekto pagrindinis tikslas ištyrėti, ar yra gyvybė Marso planetoje. Jei ten nėra jokių gyvybės ženklų - tai būtų didelis smūgis dabartinio mokslo teorijai, kad gyvybė yra išsivysčiusi cheminės evoliucijos keliu. Visi šie moksliniai programai pradėti prieš 5 metus, jau kalnuoja apie milijoną dolerių.

JAV TARĖSI SU JAPONIJA

JAV prestižui sustiprėjus Tolimuose Rytuose, Japonijos mln. pirmūnė Takeo Miki apsilankė Washingtone. Japonai yra susirūpinę dėl maisto, matydami Sovietų Sąjungą užpirkinėjančią milijonų kelių grūdų. Japonija yra pati galingiausia ir besitvarkanti pačiais demokratiškiausiais principais Tolimųjų Rytų valstybė. Jei reikalingi šie santykiai su JAV, susitarusi su JAV dėl javų ir sojos pupelių didelių kiekių užpirkimo, tikrai dar šiais metais juos gauti.

IR VĖL STREIKAS

Montrealio miestas vėl turi didelį malonumą ir naują autobusų šoferių broliją, metro valytojus ir MUCTC darbuotojus entuziastingai sutaria dėl naujo streiko. Neseniai jie su tokiais pat entuziazmu streikavo, laimėjo daug lengvatų. Eina derubos dėl naujo kontrakto.

Norman Hamelin kaltina MUCTC direktorius, kad jie nieko neišmano apie transportą, yra neatsakingi savo pareigose ir kad Bourassa, Quebec'o premjeras, turėtų, nedelsdamas jiems pasiūlyti iš jų pareigų atsistatydinti.

Aple 500.000 žmonių, kurie naudojasi viešomis transporto priemonėmis, susirūpino priemonėmis, turėjančiomis auto, tai, dviračio ir savo kojų, kad pasiektų pasiektų darbovietas.

PASEKMĖS SEKA VIENOS KITAS...

Timore sala randasi tarp Australijos, Indonezijos, Malajų ir N. Gvinėjos. Šiaurinę jos dalį jau nuo 15-to šimtmečio valdė Portugalija, kurioje yra virš pusė milijono mašytų rasų žmonių.

Portugalijoje komunistų mažumai keltant neramumus, ir žmonėms prieš juos protestuojant, kai kurie salos portugalai atsisakė klausyti centrinės valdžios. Įtampa saloje jau kūrė laikas kito, nes buvo numatyta duoti jai nepriklausomybę. Pasėkoje tų visų aplinkybių, dalis atstusios igulos parėmė komunistuojančius salos juodukus ir užėmė sostinę Angolą.

Tvirtinama, kad dalis Angolos karių buvo apginkluoti Kinijos ginklais, bet Portugalijos kariuomenės autoritetai juos įtikino nespriešinti ir pasitraukti iš sostinės. Sostinė dabar valdo Maskvai ištikimi karaliai ir miestai pateko desperacijon. Ypač jaučiamas trūkumas netik daržovių, bet ir mėsos ir kito maisto. Susisiekimas su provincija nutrūkta.

Prasidėjo neramumai ir Timor saloje, kovos vykstančios sostinėje Dili. Portugalija įsakiusi savo kariams neužleisti valdžios sukėlė liams, kurie reikalauja nepriklausomybės. Maštininkai jau yra užėmę radijo stotį ir aerodromą, bet kol kas jie menka ginkluoti.

GANGSTERIO LIKIMAS

James Hoffa vežikų unijos prezidentas dingęs be žinios, spėjama, yra nužudytas. Policija spėjo, kad ji nudobė jo paties sėbrai, nepatenkinti jo veikla unijoje. Kaip žinome, James Hoffa daug kartų areštuotas, baustas kalėjimu ir paleistas paskutinį kartą paties JAV prezidento R. Nixon'o su sąlyga "nepolitikuoti". Taip likviduojasi žymaus padugnių gangsterio veikla.

Savo laiku žinomas tos pat "profesijos" atstovas Ilevs Karpis gudriau padarė neišėjo iš kalėjimo ir išliko gyvas... net pakeltė savo gyvenimo "filosofiją".

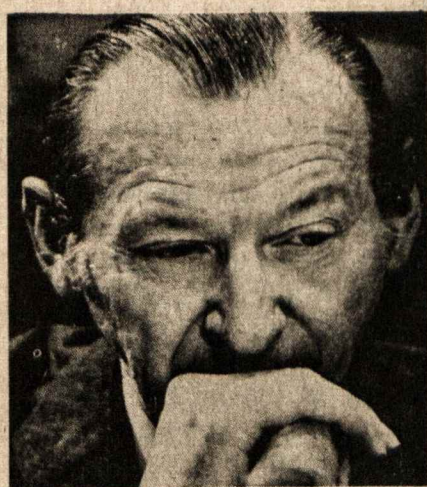
SUSTIPRINTAS BILL 22

Anglų kalbos skelbimams ir vien anglų kalba plaktams atėina llesos dienos: nebebus leidžiama viešose vietose vartoti vien anglų kalbą. M. Lalonde, ministras

BENDRUOMENYBĖS

SUKAKTUVINIO LEIDINIO REDAKCINĖS KOLEGIJOS PRANEŠIMAS:

KLB Hamiltono Apylinkės 25 m. sukakčiai ir pirmajai Kanados Lietuvių Daugų ir Šokių šventei atžymėti anglų ir lietuvių kalbomis leidinys "Hamiltono Lietuviai"/Lithuanians in Hamilton/ jau spausdė surinktas ir laužomas, ir pasirodys rugsėjo gale.

Kurt Waldheim, Jungtinių Tautų generalinis sekretorius.

Allan MacEachen, Kanados užsienio reikalų ministras.

KANADA ATSAKĖ KONFERENCIJAI VIETA

ris, kurio atsakomybėje yra Bill 22 pravedimas, paaiškino, kad vien anglų kalba plaktai ir skelbimai, ypač tirščiau apgyventose anglų seklėjose, sukelti amerikoniško miesto valdą.

Taip pat norima visas įpakautas ir paženklinas tik anglų kalba prekes, žymėti ir prancūzų kalba.

Be abejonės, šitie potvarkiai vėl sukels naujų debatų ir nepasitenkinimo didelėje dalyje gyventojų.

Oficialios Kalbos Akt Akte numatyta bausmė už potvarkio nesilaikymą: nulinti ar sunaikinti skelbimai, neono ženklai ir pan. po 8 dienų.

Quebec'o biznieriui prašo provincinės valdžios sumažinti biudžetą viešiesiems darbams sekančiame planavime.

Tarptautinių Moterų Metų/The International Women's Year/ Kanados teritorijos sekretoriatas su Pauline Friedman/viduryje/, IWY veiklos programos koordinatore. Ottawoje.

įsteigtas choras, prisilutęs gražiai išlaikytą savo nuotrauką iš 1923 m. Strapsniai "Lietuviai Amžių Bėgyje"/Lithuanians Through Centuries/, "Lietuvių Liaudies Dainos"/Lithuanian Folk Songs/, "Tautiniai Šokiai"/Folk Dance/ ir "Lietuvių Tautiniai Drabužiai"/Lithuanian National Costumes/ bus išdėstę ne tik mums, bet ir mūsų kitiems draugams prieinami.

Šventei sveikintimus prisilutė Kanados vyriausybės nariai ir, žinodami, kad leidinys bus dvikalbis, daugumas pageidauja gauti kopiją atminčiai.

KLB Hamiltono Apylinkės valdybos vadovai, leidinio Redakcinė Kolegija dėkoja visiems asmenims ir organizacijoms už nuosirdų kooperavimą. Tik jūsų pagalba "Hamiltono Lietuviai" greitai papuoš lietuvių ir kitautiečių knygų lentynas.

Redakcinė Kolegija

SUVAŽIAVIMAS

22-asis SANTAROS ŠVIESOS FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS stūdo įdomią programą:

Rugsėjo 4 d. nuo 2 val. p.p. pasikalbėjimą praveda Algirdas T. Antanaitis su L. Dovydena, Roma Šežas kalba tema Lietuviškų media koalicija.

Rugsėjo 5 d. nuo 10 val. r. Vyt. Kavolis-Pats ir asmuo, gamta ir kultūra. Vaclovas Sevrukas-Kolizija ir atradimai. Simpoziumas Dabartinis lietuvių jaunimo veldas. Moderuoja Mindaugas Pleškys. Marija Gimbutienė - Senosios Europos religija ir moters vaidmuo.

Rugsėjo 6 d. nuo 10 val. r. Jurgis Blekaitis - Apie Radauską-žmogų ir poetą. Pavel Litvinov-The Movement for Human Rights in the USSR. Simpoziumas Ko Lietuva laukia iš išeivijos? Vakarų po organizacinio posėdžio - Literatūros Vakarai,

dalyvaujant Žilvite Bilaitytei, Jurgiui Blekaitiui, Lurdui Dovydenai, Eglei Juodvalkytei, Mariui Katiliškiui, Kostui Ostrauskui, Austei Pečiūraitėi, Liūnei Sutemai ir Rimui Vėžiui.

Rugsėjo 7 d. nuo 10 val. r. Rūm. Šilbajoris-Humoris - tinės ir estetiškos distancijos Radausko kūryboje.

Suvažiavimo metu vyks Austės Pečiūraitės meno darbų paroda.

Suvažiavimas tradiciniai vyksta Tabor Farm, Sodas, Mich., USA.

A.S.S. STUDIJINIS SUVAŽIAVIMAS - STOVYKLA

1975 m. rugpiučio mėn. 27 iki rugsėjo 1 dienos kviečiame visus Akademinių Skautų Sąjūdžio narius dalyvauti Rako stovyklavietėje - Custer Michigan, kur įvyks įdomi, linksma ir naudinga ASS stovykla - suvažiavimas.

Prašome visus norinčius dalyvauti, registruotis kaip galima greičiau, siunčiant registracijos čekį senj. Algūi Jasaitiui - 8751 W. 79th st. Justice, Illinois 60458.

Registracijos mokestis: studentams - \$ 5.00, filsteteriams - \$ 10.00.

VYDŪNO JAUNIMO FONDAS SKELBIA KONKURSA

Ne vienas lietuvis profesionalas yra baigęs aukštųjų mokslus su Vydūno Fondo pagalba. Šiuo metu pablogėjus krašto finansiniam stoviai vis daugiau jaunuolių kreipiasi į Fondą, prašydami stipendijų. Nors Vydūno Fondas yra Akademinių Skautų Sąjūdžio dalis, jis remia visą lietuviškąją jaunimą. Vydūno Fondo pagrindinis lėšų šaltinis yra kalėdinės kortelės. Šiais metais, ieškodama naujų idėjų kortelių leidime, Fondo Valdyba nutarė paskelbti **Kalėdinių atviručių konkursą**, kuriame kviečiame dalyvauti visus dailininkus. Priešiniai gali būti vienos, dviejų arba trijų spalvų, pritaikinti 3 3/4" 6 1/4" formatul. Atžymėjimui yra skiriamos trys premijos: pirmoji: \$ 100.00, antroji - \$ 75.00, trečioji - \$ 5.00.

Priešiniai turi būti gauti iki 1975 m. rugsėjo mėn. 15 d. Fondo adresas: Vydūnas Youth Fund, % V. P. Mikunas, 3425 W. 73rd St., Chicago, Ill. 60629.

AUKOKIŲ TAUTOS FONDUI

Auka praturtina aukotojų dvasiniais vertybėmis ir tautą materialiniais ištekliais - P. Pačiūnas

REMKIŲ LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinti tik už \$5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t.y. naujiems skaitytojams.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonių. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuostata. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

VALANČIAUS METAI TEBŪNA AA METAIS

Švenčiame vysk. Motiejus Valančiaus-Valančiausko metus. Kai kur ruošia - mos akademijos, paskaitos ar kuklesni minėjimai. Spaudoje pasirodo straipsnių ar net ir studijų pristimenai ir pagerbiant kilmą ganytoja, liaudies švietėją ir kovotoją prieš anuometinę priespaudą. Neužmirštama paminėti ir jo nepašaltamos pastangos kovoję prieš alkoholizmą, arba neveltui jis daug kieno vadinamas blaivybės apaštalu.

Anomis dienomis padėtis buvo tokia, kad lietuviškas sodžius, neišskiriant ir miestų, tiesiog skendo ir maudėsi "arliekos" tvaikė. Girtuokliavimas buvo labai paplitęs reiškinys, skaudžiai žalojęs lietuviškąją dvasią ir kūną. Okupacinės įstaigos kaip ir nieko dėl to nedarė, tad vysk. M. Valančius "privačiai" pravedė gilų ir pavėklį blaivybės akciją, kuri, ištis, tuo metu turėjo tiesiog mūžinišką įtaką visos tautos išsilaukimo pastangose, caristinės okupacijos sąlygose. Valdžiai toji akcija aiškiai nepatiko, nes lūždas nustodavo įplaukų mokesčių pavidale nuo kiekvienos parduotos degtinės bonkos. Nebuvo patenkinti vyskupo blaivybės pastangomis ir gana gausūs traktierių ir karčiamų "ružavų" savininkai. Priešinosi ir tie sodžiaus sluogsniai, kurie gamindavo naminę - samagoną. Tačiau, gerai motyvuota, kondensuota ir planingai vedama blaivinimo akcija, gana greitai laiku atnešė teigiamus rezultatus ne vien tik žemaičių vyskupijos ribose, bet ir likusioje Lietuvos dalyje. Visa tai jau praėjusi, istorija. Istorija pamokanti, paskatinanti ir būtina pakartojimo. Tėvynėje ir čia, pas mus, išelvi-joje, kurios gyvenime nugar- tūvės, išgertuvės ir visos kitos "uovės" tapo neatskiriama socialinio tarpusavio bendravimo kasdieninė žyme. Tokio kalibro asmeny-

bių, kokia buvo vysk. Motiejus, deja, neturime. Laisvėje gyvendami, nelabai esame linkę klausyti kurių ten autoritetų balso, tikėdami, kad tai būtų brovimasis į mūsų asmenį, o gal net ir intymų gyvenimą. Atseit, mano namas, mano šeima, mano papročiai - mano pilaitė ir per jos sienas niekam nevalia kištis vidun. Juk ir policijos neįsileistume vidun, be teisėjo pasirašyto kratos orderio. O savų, lietuviškų autoritetų, dar mažiau pailsome.

Niekas nieko prieš neturi, jei mūsų iškilmingi, iškalbingi ir dar kitokie susitikimai baigiami vyno taurė ar ir alaus stiklu. Bet, svarbiausia, visur ir visada laikytis nuosaikumo. Su juo, jame, net ir stipriosios stikluokas, nenuvers nuo ko- to. Bėda tik tame, kad per- žemgiamos troškulo / neap- maldyto / ribos, nes po to jau seka eilė neigiamybių. Dar labai ilgas ir tolimas kelias mums, kol išmoksim, suprasim ir įsisąmoninsim visų rūšių alkoholio nešamą žalą dvasiai ir fiziniams iš- teklams. Sveikintina, rem- tina ir užgirtina montrealie- čių lietuvių būrelis AA in- ciatyva ir veikla, aktyviai pasipriešinti besaikiam al- koholio naudojimui. Tai ro- do, kad tie vyrai / ir mo- terys, kur tokių yra / turi aukštą dvasinę kultūrą, auk- štą intelektą, valią ir gilų protavimą, bandydami nusikratyti nelemto įpročio ir jo pinksimams. Tai tikra dovana ir pagerbimas vysk. M. Va- lančiaus vardo, veiklos ir atminimo. Kur dar, dar šiais Valančiaus metais, steigis nauji AA lietuviški skyriai ir kur plėsis jų veikla? Vie- noje vietovėje, teko skaityti, numatytas vysk. M. Va- lančiaus minėjimas, paskaita, na, o po to šokiai, žaidimai ir veiksmas svaigųjų gerimų baras. Tai bent pagerbimas blaivybės apaštalo.

Al. Glimantas

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

LIETUVIAI DAILININKAI IŠEIVIOJE

"Nepriklausomos Lietu- vos" Nr. 23 straipsnyje "Kultūra - tautos gyvybė" rašant apie kultūrininkų su- važlavimą Toronte, yra pa- rašyta: "pasigesta žinių apie mūsų dailininkų veiklą. Į tai dail. Ant. Tamošaitis nurodė, kad Bendruomenelė nepavyko dailininkų suburti... kalustina ar yra lietuvių 2 psi.

dailininkų sąjunga, atsakyta, kad yra Dailės Institutas". Ar tik jis vienas yra? Ar korespondentas teisingai už- rašė? Niekur nepastebėjau, kad dail. Ant. Tamošaitis ta netikslumą būtų kur nors atitaisęs. Matys, jis taip pa- sakė, atrodo su tuo pareiš- kimu sutinka. O sutikti ne- galima, nes jis klaidingas ir blogai informuoja visuome- nę. Nemanau, kad A. Tamo- šaitis nežino tik tą vieną or-

ganizaciją, kuriai jis patsai priklauso. Jei A. Tamošaitis tiek nežino apie lietuvių dai- lininkų gyvenimą, tai jis la- bai mažai nežino, o jei sąmo- ningai tik savąją paminėjo o kitas organizacijas nutylėjo- jis pasielgė nedžentelmentiš- kai ir todėl reikalingas šis papildymas.

Aišku ir suprantama, kad tam pranešimui nepasiruo- šęs, o netikėtai užklaustas, dail. A. Tamošaitis tiksliai

PANORAMA

HELSINKI DEKLARACIJOS ŠEŠĖLYJE - Liudas Damulis
(Žmonių nuotikos ir samprotavimai)

Liepos mėn. 28 d. vakare buvau paprašytas prisidėti prie budėjimo ir protesto akcijos prieš Helsinkio de- klaracijos pasirašymą. Ki- tos dienos rytą, nuėjęs prie mūsų miesto kritusiems ka- ruose dalyviams stovintio paminklo, radau kelis pabal- tiečių išseivius, kurie bandė praeiviams aiškinti savo ak- cijos priežastis ir prašė jų pasirašyti protesto petičiją Kanados valdžiai.

Helsinkio šešėlyje pabal- tiečių nuotaka prisilgta. Rimtis lygiai tokia pat, kaip laidotuvėse. Praeiviai - miesto gyventojai, veik ne- kreipta į mus dėmesio. Mū- sų užkalbintiems tenka ilgai aiškinti, ko mes siekiame. Daug kas visiškai nieko ne- žino apie Helsinkio deklara- ciją o taip pat ir apie pabal- tiečius, kuriuos ta deklara- cija tiesiogiai liečia. Daž- nai iš tų, kurie padėtyje orientuojasi, pastebi, kad mūsų akcija bereiksmė ir labai pavėluota, bet dėl visa ko petičiją pasirašo. Tačiau nemaža buvo ir tų, kurie trumpai atsakė - "not in- terested" ir nuėjo.

Saulė tikrai kepina. Sto- vime paminklo šešėlyje, stat- ga prie paminklo pribėga se- nyvas žilas vyriškis ir su- grįbęs mūsų didelį plakatą "Vigil of conscience", jį sulaužo. Nustebę klausime, kodėl taip pasielgė? Atsa- ko, kad "hipių šūkių šven- toje vietoje nepakenčia". Mat, pats esąs karo vetera- nas, o šis paminklas skir- tas žuvusiems už laisvę. Pa- aiškiname, kad ir mes esame kovotojai už laisvę ir pa- minklas mums brangi ir pa- togi vieta tatau reikšti.

Parodome jam savo peti- ciją. Jis skubiai ją pasirašo ir nueina. Atsiranda ir ki- tas save vadinęs veteranu. Aiškiname ir jam pabal- tiečių padėtį. Atsisako pasira- šyti, nes, girdi, Pabaltijo įvykiai buvę prieš 30 metų, taigi pasenę ir dabar už- mirštinai. Bandome pastebė- bėti, kad ir šis paminklas pastatytas prieš 30 metų. "Mes, kanadiečiai, jo pa- mirštinai negalime. Čia pa- gerbti juk mūsų žmonės", atsako kraipydamas galvą ir nueina.

Norėtume, kad apie mus - budėtojus prie paminklo da- viau kas sužinotų. Paimfor- muotas netrukus atvažiuoja televizijos reporteris. Va- kare 6-tą ir 11-tą valandą jau mus rodė televizija. Vie- nas kitas mūsų šalis pasinau- doja radijo "open line" pri- vėlegija ir paaikšina oro ke- liu plačiajai publikai pabal- tiečių tragediją. Pabal- tiečiai, girdi, labai stebisi, kad Kanados liberalai, kurių vardas primena "liberty", siunčia Ministerį Pirminin-

ką pasirašyti deklaracijos, kuri, gal netiesioginiai, pa- teisina pabaltiečius ir ki- tiems atimtą laisvę...

Kitą dieną mūsų akcija vyksta kiek sėkmingiau. Ma- lonu, kad prie mūsų prisijungia ne vienas baltiečių jaunuolis. Jaunoji motina pabudėti atėjo net su dviem mažais vaikais, nes namuo- se neturėjo kam jų palikti.

Stovime ir savo tarpe samprotaujame: Preziden- tas G. Fordas, prieš išvyk- damas į Helsinkį, užtikri- no, kad Amerika nepripažis- ta Pabaltijo aneksacijos, bet pasirašo deklaraciją, kuri kalba apie Europos valsty- bių sienų statuso o. Mums tai primena posakį: "vie- naip sakoma, kitaip daro- ma"...

Kanados Ministeris Pir- mininkas taip pat prieš iš- vykdamas į Helsinkį pareiš- kė: "Deklaraciją pasirašy- siu, nes ir kiti ją pasira- šys". Mums eiliniams žmo- nėms atrodo, kad Kanados

ir visų meno draugijų iš- vardinti negalėjo, bet yra ir kitos - pasakyti privalėjo. O jos yra šios pagal knygą "Lietuvių dailininkas išeiv- ijoje". Paduodu ir jų dydį. Pirmi skaičiai žymi na- rių sąrašus. Jie gana dideli, nes kai kas priklauso ke- lioms organizacijoms, o antras skaičius žymi narių nuotraukas, jis tikslėsnis, nes nesikartoja. Yra šitaip: Lietuvių Dailės Institutas su 25 - 17, New Yorko lietuvių dail- kų Sąjunga su 24 - 18, Amerikos Lietuvių dail- kų Sąjunga su 24 - 15, Lietuvių moterų dail- kų Draugija su 38 - 18, Čikagos jaunųjų dai- l- kų grupė "Dailė" su 23 - 14, Čikagoje ir apylinkėse gyve- na 86 dailininkai, neorgani- zuoti - 14. Rytinėje JAV pa- krantėje gyvena 42 dailin- kai, neorganizuoti - 6. Vi- durio JAV gyvena 12 dail- kų, neorganizuoti - 9. Vakari- nėje JAV gyvena 10 dail- kų, Vakarų Europoje gyvena 13 dail- kų, neorganizuoti - 11, Kanadoje gyvena 21 lietuvis dailininkas, neorganizuoti - 9, Australijoje gyvena 22 lietuvių dailininkai, knygoje tik 4, Pietų Amerikoje gyve- na 9 lietuvių dailininkai, knygoje - 0. Išeivijoje mirę lietuvių dailininkai 24, kny- goje - 9.

Iš čia matome, kad lietu- vių dailininkų grupių yra ga- na daug, joms suskaičiuoti vienos rankos pirštų neuž- tenka. Savo dydžiu jos visos gana vienodos, o apie jų pa- jėgumą negalima kalbėti, nes visur yra didesnių ta- lentų ir menkesnių, veikles- nių ir tingesnių asmenų. Vi- sų dailininkų nei nesuskai- čiuoti, nei į organizacijas nesubursi. Pagal 1973 m. apskaičiavimą, apytikslis išeivijoje gyvenančių dai- lininkų skaičius buvo 245, o jų kaskart vis naujų priauga.

Nors minėtoje knygoje jo- kios politikos nėra, tik skai- čiai, vardai ir dailininkų vei- dai, bet, kiek žinau, pora asmenų šią knygą stuntė į Sovietinę Lietuvą ir jos abi buvo konfiskuotos. O kiek- tų, kurių nežinau? Tai mat kultūrinis bendradarbiavi- mas!

Toronto

Dail. Dagys

VERIKAITI IŠGIRDUS
DAINUOJANT
Kanadiečių solistą Vaclo-

Iš vienu pabaltiečių demonstracijų prieš Helsinkio konferenciją.

valdžios galva deklaraciją pasirašė "dėl kompanijos".

Vienas mūsų jaunas da- lyvis bandė įvelgti Helsin- kio deklaracijos pasėkas: Jei kultų trečiasis pasauli- nis karas ir Europos valsty- bių sienos pasikeistų, tai Rusija galėtų užginti toki- sių sienų pasikeitimą, nes Hel- sinkyje net 35 valstybių gal- vos deklaravo tų sienų ne- liečiamumą.

Kitas pokalbio dalyvis bu- vo optimistiškiau nusiteikęs. Girdi, lenkai, kaip žinoma, visada reikš savo pretenzi- jas į Vilnių, bet dabar jie patys, pasirašydami Helsin- kio deklaraciją, nukirto ša-

ką, ant kurios norėtų sėdėti ir amžinai palaikyti savo svajones apie Vilnių...

Pagaliam visą laiką tylė- jęs senyvas budėtojas, vos girdimai tarė: -Viskas pra- eina čia... Skambios dekla- racijos sudulės... Jei atei- tyje geri žmonės bus dau- giau išvalgesni, teisybė tu- rės laimėti. Aš vis galvynu didžią viltį, kad Lietuvą, tiek daug iškentėjusį, juk atbus gi- kada.

BUVĘS MINISTERIS PIRMININKAS REIKALAVO:

Prieš Helsinkio konferen- ciją Brežnev'as rodė ypatingą susidomėjimą ir Kanada, ir jos Ministeriu Pirmininku Trudeau. Tai buvo, kaip ži- nome, prieš Kanadai užda- rant savo rytų pakraščius uostus mūžiniškam sovietų žvejybos laivynui, nes jis pa- žeidė tarptautines žvejybos normas.

Kanados pareigūnai nedvi- prasmiai tvirtino, kad su- tarties pasirašymas nereiš- kta patvirtinimo pokarinių sienų Europoje.

Nepamirštasas Kanados politikas veteranas John Diefenbaker viešai pareika- lavo, kad konferencijoje Trudeau pasisakytų dėl tau- ty laisvo apsisprendimo ir žmogaus teisių nuostatų lai- kymosi. Diefenbaker'is pa- sakė, kad šiuo reikalavimu, ne tik savo, bet ir gili rū- pestį išreiškė šimty tūks- tančių kanadiečių lietuvių, estų, latvių ir ukrainiečių kilmės. Tų etninių grupių at- stovai viešai išreiškė savo baime, kad tos konferen- cijos pasirašytas dokumentas pripažins Sovietų Sąjungai spėtytus, prieš karą buv- sus laisvus ir nepriklau- somus kraštus.

Kiti Kanados vyriausybės žmonės tvirtino, kad tas do- kumentas jokio statuso o- neretškia, ir kad tai nėra joks karo pabaigą žymintis dokumentas. Jie mano, kad sovietai nebesilaikys Brež- nev'o doktrinos, kuri patei- sino 1968 m. invaziją Čekos-lovakijon.

Kanadiečiai sako, nors do- kumentas netvirtina, kad So- vietai turi palikti Pabaltijos kraštus, niekur nėra ir duo- dama teisė juos pasilaikyti. Klausimas dėl užimtų teri- torijų konferencijoje iš viso nenumatytas.

Kiekvienas sutarti pasi- rašęs kraštas turi respek- tuoti vienas kito teisę lais- vai pasirinkti ir vystyti sa- vo politinę, socialinę ir kul- tūrinę sistemą, bei sudaryti savo nuostatus ir įstaty- mus".

Valstybės sutinka nevar- toti jėgos viena prieš kitą, nepažeisti sienų, respektuo- ti vieni kitų teritorijas ir žmogaus teises "iškaitant minties, sąžinės, religijos ar tikėjimo laisvę". Taip pat respektuoti mažumų teises.

Taip suglausai, oficialiai, buvo pasisakyta mums ne- per daug vilčių teikiančios konferencijos atžvilgiu.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KAIP DAINUOTI LIAUDIES DAINAS?

PASIKALBĖJIMAS SU TSRS LIAUDIES ARTISTU VIRGILIJUM NOREIKA (Zitos Kelmickaitės pasikalbėjimas tarpintais liepos 26 d. Literatūra ir Menas nr.30).

V. Noreikos ir "Sutartinės" paruošta teatralizuota lietuvių liaudies dainų koncertą "Nuo gaidelių iki gaidelių" jau girdėjo vos ne visa respublika – jis skambėjo ir Vilniuje, ir pajūrio kurortuose, ir rajonuose, ir įrašė Lietuvos televizija. Koncertas sulaukė didžiulio susidomėjimo. Ta proga pakvietėme solistą pokalbiui apie liaudies dainų dainavimą.

Kaip gimė sumanymas surengti tokį koncertą ir kaip sekėsi šią idėją įgyvendinti?

Liaudies dainas dainuoju ir jas mėgstu. Na, o minėta idėja puoselėjau, ko gero, devynetą metų. Iš pradžių ketinau talkon kviestis "Lietuvos" ansamblį, bet sutrukdė jo koncertiniai planai ir kitokios kliūtys. Pasirinkau "Sutartinę".

Ilgai teko sukli galvą dėl koncerto formos. Pagaliau su "Sutartinės" vadovu, LTSR nusipelnusiu artistu P. Tamosiūčiu nutarėme apdainuoti vieną parą – "nuo gaidelių iki gaidelių". Taip ir susiklostė keturių dalių programa.

Lietuvių liaudies dainų aruodas toks gausus, įvairus ir idomus. Kokiais kriterijais vadovaudamasis, atrinkote tematikos dainas?

Dainose nesistengiau išskirti etnografiškumo, kažkokio labai senų, archaiskų melodinių vingių. Rinkausi tas, kurias visi gerai pažįsta ir dainuoja. Be to, turėjau tikslą parodyti, kaip liudies dainas atlieka profesionalūs dainininkai, visapusiškai panaudojamos savo vokalinės galimybės.

Ar tai nekenkia trapiai liaudies dainų prigimčiai?

Labai gerbiu senovę, bet nemanau, kad dainą reikia atlikti, kaip ji buvo dainuojama prieš kelis šimtus metų. Nekalbant apie koncertinės estrados reikalavimus, aš, pavyzdžiui, negalėčiau dainuoti, kaip etnografinio ansamblio dalyvis, o pastarasis – kaip aš. Pagaliau vieną dainuosiu piemenėlio dainą, kitaip – baladę apie Ulijoną. Taigi kokių nors taisyklių ar receptų čia negali būti. Be to, kiekvienas dainininkas dainuoja liaudies dainas daugiau mažiau stilingai, kadangi tų dainų segmentai jam iš mažens pulsuoja kraujyje. Be abejo, kiekvienas jas interpretuoja savaip. / Sakykim, ir kalme penktos močiutės tą pačią dainą dainuoja skirtingai. / Priekaištaujama, kad profesionalų dainuojamos dainos praranda etnografiškumą... Bet netenka užmiršti, jog profesionalūs dainininkai sau kelia atitinkamus reikalavimus. Autentiško dainų atlikimo galima pasiklausyti iš pačių liaudies dainininkų lūpų.

Keletas žodžių apie liaudies dainų harmonizavimą. Aš prieš bet kokią jų išmarginimą. Vartoju šį žodį todėl, kad kompozitoriai kartais taip "išgažina" tą paprastą melodiją, jog ne labai ją atpažinsi. Idealus pagarbos liaudies dainai pavyzdys – E. Balsio harmonizuota baladė "Ulijona".

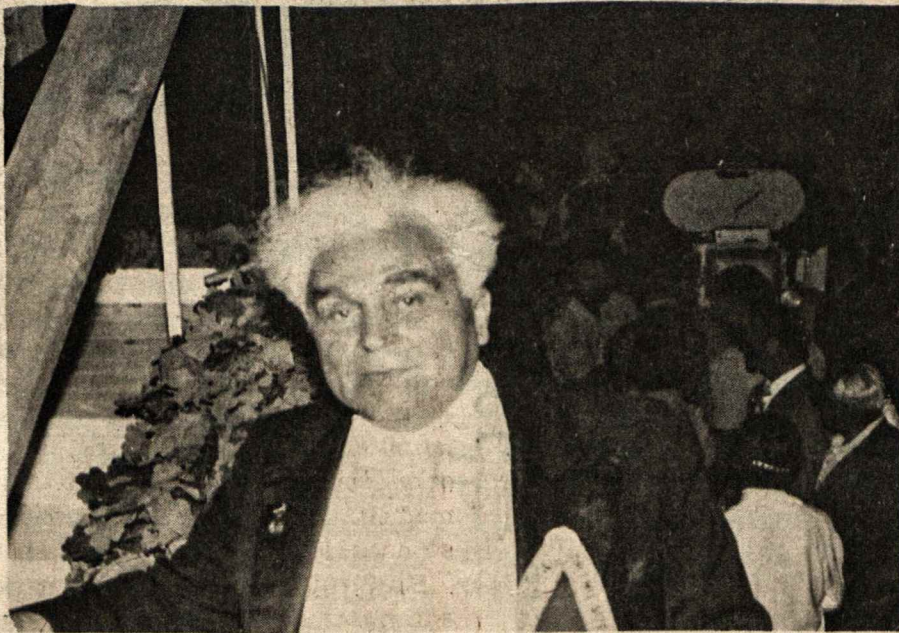
Didesniuose miestuose pasirodė plokštelė rinklinys "Džukų dainos" bemaž bu-
1975.VIII.20

vo išpirktas, o rajonuose, kur tiek daug pačių liaudies dainininkų, tos plokštelės ramiausiai guli lentynose. Užtat čia didžiausias deficitas – "Nerijos" įrašai. Iš-eitų, kad miestiečiai pasiilgę subtilių dalykų, veržiasi į kaimą, o kaimiečiai sparčiai "miesčionėja"... Kaip koncertus "Nuo gaidelių prie gaidelių" sutinka klausytojai?

Atvirai pasakius, koncertuodami periferijoje, iš tiesų pasigedome tikrosios publikos... Kaimuose, matyt, labiau laukiami dainininkai su mikrofonu rankose. O gal mintyse ne vienas pagalvoja – kokią čia furorą galima sukelti, dainuojant vien liaudies dainas...

Konservatorijos solinio dainavimo katedra numato rudenį surengti lietuvių liaudies dainų dainavimo konkursą. Ar naudingas jis būtų studentams – būsimiems dainininkams?

Jei konkurso sąlygos reikalautų dainuoti atvirais, "liaudiškais" balsais, aš neleidčiau studentams vokalistams jame dalyvauti. Mano išitikinimu, pirmiausia, norint suformuoti balsą, reikia dainuoti klasiškiniu bei canto stiliumi. Tik tada, kai studentai baigs konservatoriją ir bus pajėgūs dainuoti bet kokius kūrinius, jie galės imtis ir liaudiško dainavimo. Šiaip jau aš, žinoma, už tai, kad studentai dainuotų kuo daugiau liaudies dainų.

Meno vadovas ir vyriausias Dainų šventės dirigentas muzikas prof. Konradas Kavackas.

Moteris ir GYVENIMAS

LIETUVIŲ TAUTINIAI RŪBAI

Kiekviena tauta turi savo specifinius tautinius rūbus. Ir mūsų tauta jų turi. Lietuvių tautinių rūbų istorija yra sena, kaip ir visos kitos mūsų tautinio meno bei kultūros šakos.

Nuo žilos senovės lietuvis savo sielos džiaugsmą, ilgęsi ir skausmą mokėjo ir moka išlieti ne tik dainose, pasakose, padavimuose, bet ir įvairiuose rankdarbiuose – pakelių rūpintojėliuose, marguose gražaus rašto audiniuose bei įvairiausių juostose. Visur matosi skaidri lietuvis siela ir atspindi jos jautrus širdies stygų virpėjimas. Reikia tik gerai įsigilinti žiūrėti į senelių ir mamų iš senos pasoginės skrynios ištrauktą margą sijoną, raštuotą kikišką, nuometą ar baltučių lino marškinius su plačiomis, gražiausiais tautiniais motyvais išsiuvinėtomis ar kaisytomis rankovėmis. Pastebėsite, koks menkas atrodo šių laikų menas palyginant su anuoju, mūsų senelių ir prosenelių, gamtos vaikų sukurtuoju, natūraliuoju menu. Jos nelankė jokių meno studijų nei madų salonių parodų, neskaitydamos užsieninių madų žurnalių, bet pajėgė sukurti tokių kūrinių, kuriais tebisi jautriausi liaudies meno žinovai.

Šiandieną turime fabrikuose moderniausiomis mašinomis austas ir verptas medžia-

gas. Jų raštai ir spalvos paruošiami specialiu, studijas baigusių technikų, inžinierių bei menininkų, bet jos neperilygsta mūsų verpstėms arba rateliais verptiems bei paprastomis medžio staklėmis išaustiems lietuviškiems audiniams. Lietuvė būdama gamtos prieglobsty, sugebėjo išgauti gražiausias bei patvariausias spalvas iš įvairių augalų, lapų, žievių, samanų, rūdžių ir tt. ir jas mokėjo suderinti ir pritaikinti prie savo lino žiedo spalvos akių ir gražių banguojančių gelsvų kasų.

Mūsų puikius audinius, jų gražų spalvų derinimą ir tautinius rūbus turime visad prisiminti, ypač dabar kai esame išsiblaškę po platųjį pasaulį. Tautiniai rūbai turi būti mūsų pasididžiavimas, mūsų tautinio – patriotinio gyvenimo siela, mūsų senelių palikimas, kurį turime gerbti ir mylėti.

Tautinius rūbus turi turėti kiekviena gera lietuvis ir juos laiks nuo laiko dėvėti su pagarba, nes tai nėra paprasta suknelė, su kuria galima išeiti į turgų, į gatvę pasivaikščioti ar dėvėti prie namų ruošos. Šiaip pasipuošusios tautinių švenčių ir įvairių lietuviškų rengimų metu, mes,

moterys, turime sudaryti tikrą lietuvišką nuotaiką.

Vienoje senoje mūsų liaudies dainoje sakoma: "Nuims rūtų vainikėlį, uždės baltą nuometėlį". Iš tos dainos matyti, kad lietuvis, eidamas prie altoriaus, tame svarbiame gyvenimo žingsnyje, būdavo apsirengusi tautiniais drabužiais. Čia labai gražų pavyzdį parodė "Dainos" ansamblio ir "Birutės" draugijos narės, jos prie altoriaus žengė savo pačių rankomis pagamintais, gražiausiais tautiniais rūbais, o Šiaurės Amerikoje ir Kanadoje paskaitome laikraščiuose, kad ten taip pat labai dažnai lietuviškos ar pusiau lietuviškos vestuvės marguoja tautinių rūbų harmonijoje. Tų nuotakų pavyzdį turėtų pasekti ir kitos lietuvaitės.

A. Mikelionienė.

• Pasaulinės Moterų Organizacijos pirmininkė Mrs. Kermit V. Haugan, pasikvietė savo administracijos taktininkę ilgametę Pabaltijo Moterų Tarybos lietuvių delegacijos pirmininkę Galiją Žilionienę, skirdama ją tos moterų organizacijos atstovės prie Jungtinių Tautų pavaduotoja. Tai pabaltiečiams, o ypač lietuviams, yra gražus laimėjimas.

Iš Buenos Aires "Laikas" – Moterų Skryniaus.

LIEPOS MENESĮ VILNIUJE VINGIO PARKE ĮVYKUSIOS DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖS BENDRAS CHORO VAIZDAS.
Iš J. Aušros surinktų nuotraukų

ALGIMANTO

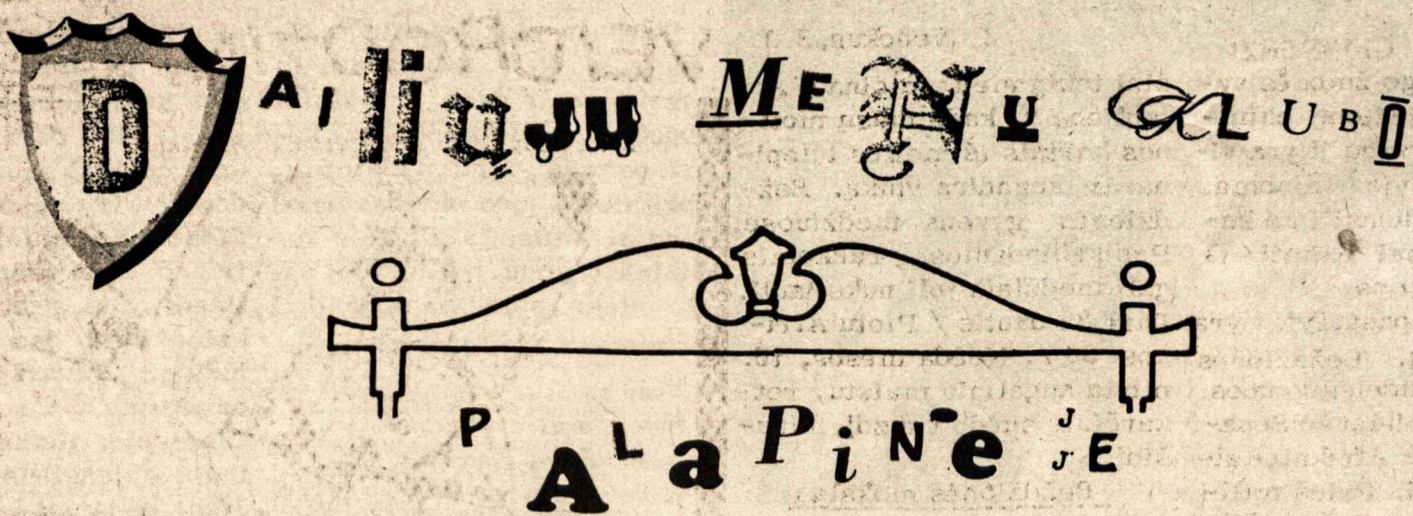
NA, O KAS PO HELSINKIO ?

Gal ir nleko ypatingo, išskyrus, kad dabar, vletoje būtinai modifikuoti kalbą rluos mūsų veiklos metodus, pritalkant juos susidariusiai naujai situacijai. Kitais žodžiais tariant, būtina tuoj pat ir nleko nelaukiant, bandyti

naudotis ktek galint plačiau, giliau ir dažniau išsklmin-verkmo ir dantų griežtmo, jlmals/ kol parašų / rašalas dar nevisai sausas/lelstis i daugiau ir naujus kontaktus, dldesnį asmeninį bendravimą ir pan. Bent teoretiskai vertinant, nuo dabar /kas žino kaip ilgal/ jau turėtų būti mažiau suvaržymų lankyti savuosius sovietnamoje Lietuvoje, jlems atvykti pas mus, sujungti išskirtas šelmas, sudaryti sąlygas Lietuv vos jaunimui studijuoti Vakaruose, išleisti mūsų spaudos atstovus artimiau susipažinti su tikrojo gyvenimo sąlygų niuansais Lietuvoje ir t.t. Žodžiu, ellėje klausimų ir situacijų susidaro proga lankyti sovietinę sistemą defenzivinėje pozicijoje. Štai ir sudaro kalburluos pozityvus aspektus remiantis Helsinkio susitarimų dvasia, kol ji nespėjo dar pavirsti paprasčiausiu valduokliu. Žodžiu, dabar nuo mūsų sugebėjimų, veiklos ar neveiklos, gali labai daug priklausyti, ktek pajėgsime Lietuvą artinti prie Vakarų ir padėti jalktek galint lankyti geležinę uždangą pravirą. Pilnas praverimas tik jau nėra sovietinių interesų sferoje, ir, galima drąsiai tvirtinti, kad bus ir toliau dedamos pastangos ir visos galimos kliūtys, ktek galint tamprčiau lankyti ir uždangą užsklęstą. Tačiau, Helsinkio susitarimo signatarai, šiuo atveju Jungtinės Valstybės ir Kanada, kaip tik turi jausti moralinį ir kitokį išpareigojimą spausti Sovietiją lankyti susitarimų dvasios ir raldžių tikrosios reikšmės. Kalna už visa tai buvo sumokėta nemaža, ir jei Sovietija delsų ir trukdytų susitarimų vykdymą, štai pusel jau būtų nemažas laimėjimas pasaulinės opnljos plotmėje. Toliau elnant, būtų aiškus ir nedviprasmiškas sutarties laužymas, kuris, savo ruožtu, visus kitus Helsinkio susitarimus darytų vienašališkais ir nlekingais. Stovėti šalia ir nleko neveikti, būtų lygu, lyg ir sutikti su sovietiniais ribojimais ir vienašališku sutarties aiškinimu, kuriame sovietinė pusė yra tikri meistras. Koks gi mūsų reikalas ar interesas padėti Sovietijai? Priešingai, reikėtų visa daryti, kas galėtų diskredituoti Sovietiją ir parodyti pasauliui sovietinių parašų netikrumą, tik ką prisilmtų išpareigojimų ir susitarimų neveiksmingumą.

Toktai akcijai dirvą turime pulkią. Tuo labiau, kai yra tam tikrų vilėtų laukit, kad bent pradžioje, Sovietijai nebus patogu per daug blefuoti ir laužyti išsklmin-gą susitarimų tekstą. Taigi, gali atsiverti, tegu tik laikinos galimybės, tegu ir ktek ribotos, bet žymiai didesnės už iki šiol buvusias ar esančias įvairlopai padėti mūsų išsklmtams sovietnamoje Lietuvoje. Pasaulio opinija, bent kolkas, visada bus mūsų pusėje. Kodėl tuo nepasinaudoti iki visų iki šiol nenaudotų galimybių ribos? Nuo mūsų labai daug priklauso, kad Lietuva, likusiai Sovietijos daliai, dar labiau atrodytų panaši į užsienį ir "Mažąją Ameriką". Tik neveikla ir jokių pozityvių planų neturėjimas gali lengvinti atėjūnams greičiau sovietinti Lietuvos veldą, dvasią ir visą kūną.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Daugų Menų Klubas, veikiantis nuo 1956 metų pavasario Los Angeles, Calif., JAV-se, nuo šimtų kitų lietuviškų klubų, organizacijų, draugijų ar sambūrų gal ir skiriasi savo griežtais nuostatais...kurie yra nesurašyti. Nariai nemoka jokio mokesčio. Kvietieji svečiai vatšinami lietuvišku papročiu.

Nors DMK yra griežtai uždaras, bet jų susirinkimų duomenys ar santraukos / pasirodo įvairioje laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje. Iš Daugų Menų Klubu palapinės paskleistos mintys yra sukėlusios pasisakymų ir iš toliau, netgi ir ok. Lietuvos spaudos bei radijo tarnybų.

Du paskutiniai DMK susirinkimai, sutraukti aprašyti pateikiami ir NL puslapiuose.

Vakaras Los Angeles Daugų Menų Klube

Paskutinio laiko Bronys Ralla, pasirinkęs pensininko gyvenimą, nuskardėjo Amerikos žemyn naujomis savo knygomis, pavadintomis PAGUODA. Lietuvių Žurnalų Centro V-ba ji pakėlė Garbės nariu. Šiuo metu jis yra ir Daugų Menų Klubu pirmininkas.

Visi Daugų Menų Klubu /sutrumpintai DMK /nariai raštiškai pakviesti, sugužėjo į Rallu erdvius, gražiai kalnelyje iškilusius namus.

Vakaras. Prakilus pastatas iš tolo spinksi, žaizruoja skirtingomis šviesomis. Ilgakakiai laiptai. Duris plačiai atidaro smagiai besišypsantys šeimininkai, puošnias veidais bei rūbais.

Salono dešinėje, netoli durų, medyje išpaustyta Aukščiausiojo galva, supiltinga priešturtiniu skausmu. Priešingoje sienoje medyje išpaustyta Vytis, balta, tamsiame fone. Keltų lietuvių daiktų pavėkslai. Šalia Vyties - modernios minties pavėkslas: kitos planetos raketinis keliniai vis beisleidžias į sunaiktintą Žemės miestą. Ne ta pergalė?

Rūžaval papūstas kilmis, Bronys Ralla aptarė visus nuklojęs erdvaus salono

grindis. Juodo medžio, didelio gauburo formos salioninis staliukas, išpaustytas lenktomis gėlėmis, architektūriniai išraištytai pakilimais, palikęs neapglėbiamo apskritimo erdvę tamsiai mėlynam stiklui, atrodantis kaip Vilniaus valados mažasis maudymosi baseinas. Ant jo - tamsiai mėlyna, keturkampiška nurežta vazutė laikanti tamsiai raudonas rožes, šviesiai žalius jūla - pus.

Židiny. Šalia vėl staliukas. Ant jo knygos: M.K. Čiurlionis, Paulius Augius, Vizgirda, Miro, E. Laucėvičius. Lietuvių literatūros tomų, gerųjų mūsų autorių knygų ir viena amerikietiška - apie Kaliforniją. Odoje išraištytomis gėlėmis, figūromis, didelis albumas. Vartai. Keli vokai su nuotraukomis, bet nė viena neįdijuta, visos tebeupso, laukia išklostomos. Į plytinę sieną remiasi išpaustyti lietuviški drožiniai, artimųjų atsistūti iš okup. Lietuvos. Ant kitų stalių lietuviškos juostos, medžio skulptūros, vazos su gėlėmis.

Aptarė Klubu narius

Susirinkimą pradėdamas, Bronys Ralla aptarė visus DMK narius ir dalyvavusius

svečius. Praleisdami jų įvertinimus jų paskutiniams mėnesiais nuveiktų darbų lietuvių, pamėnėsim dalyvavusių pavardes:

Dr. Marija Gimbutienė - sugrįžusi po apie 15 mėnesių trukusį archeologinį tyrimų tolimuose užjūruose. Vincė Jonuškaitė - atvykusi iš Santa Barbaros, gyva, žvaliai linksma, persijuosusi lietuviška juosta, puikiais senais gintarų karoliškais ant kaklo, plačia gintarine apyranke. Bronys Budrūnas - jau gyvenęs būsimos kelionės į Australiją nuotakomis. Povilas Jaslučius - tebesaugojantis gausią filminę, lietuvišką archyvinę medžiagą, net ir apie DMK. Dalia Mackallienė - lyg žvynuota, ilga sukni, aukstine apyranke, iš toliai gali atrodyti, kaip Egipto faraono žmona. Bernardas Brazdžionis. Idėmiai besiklausantis Algimantas Žemaitis. Po sunkios operacijos atsigavusi, vėl kaip plaštakė linksma Danutė Mitkienė. Nesenstanti Monika Lambertienė. Aple naują skulptūrą galvojančias Pranas Gasparonis. Pavyzdinga motina Jina Leškienė, po truputį beruošianti kūrinius naujai parodai. Algirdas Gustaitis. Kritiškas

mintis planuojantis Pranas Visvydas. Apgaldestaujantis praneša, kad Juozas Balčiūnas - švaistas dėl ilgos negalėjo atvykti. Iš Santa Barbaros atvykusi Liucija Biržytė, viena Rallu dukra ir kt.

Žmonės nemėgsta tiesos. Bronys Ralla taip kalbėjo: Jis siūlė DMK susirinkimus daryti ne paskaitų ar demonstracijų forma, bet kūrybinių, meninių ar kritiškų pokalbių būve. Bet štai, pats ima ir savąjį pageldavimą sulaužo, prašydamas kantrybės išlausyti apie XIX a. Paryžiuje veikusių prancūzų menininkų sambūrį, turėjusių nemažą panašumą į mūsų Daugų Menų Klubą. Tajį rašini parengė prieš leisdamasis į kelionę po kečius Amerikos miestus. Jis bus atspausdintas jo raštų knygoje, leidžiamoje Londone.

Sakė, kad jam /Rallu/, daug įtakos turėjo jo mokytojas ir profesorius Vladas Dubas /gyv. 1887-1937 m./, didelės literatūrinės erudicijos asmenybė, paskaitinės, gilesnės prancūzų literatūros pažinimą. XIX a. prancūzų rašytojai buvo Rallos mėgstamiausi autoriai, talkinūsleji auginti savitą stilių, raginusieji kratytis banalumo, siekti aukštesnio literatūrinio skonio.

nlo skonio.

Tie Paryžiaus menininkai susirinkdavo restorane pokalbiams, kritikai, išpūdyti papildymams. Jie paliko taip detališkus užrašus, kad dabar, visiems išmirus, galima lengvai atstatyti jų pokalbius, charakterius ir spręsti apie jų įtaką prancūzų literatūriniam gyvenimui ne vien iš jų paliktų raštų. Jie paliko užrašus nė kiek nesužeidžiančius. To prancūzų klubo veikla truko 10 metų. /DMK veikla nuo 1956 m./.

Pirmas prancūzų menininkų susirinkimas įvyko 1862m. gruodžio 2 d. Aprašyta, kaip prancūzų karalius, prilydamas naujas damas karališkai sūvilai, paragindavo visas nusirėdyti ir įeiti į kambarį, kur karalius jas prilydavo galutiniam įvertinimui. Jo įgaliojimas rinktiniais laimėjimais ir gražiausiomis Prancūzijos jaunoms moterims pranešdavo, kad jos didenybė karaliui priėmusios, jos, nuogos pasitikdamos, gali karalių bučiuoti visur, išskyrus veidą. Ir t.t.

Buvo įdomu ne tik klausytis Rallos pranešimo, bet ir stebėti klausančių veidus. Vieni aiškiai patenkinti, bet prislopinti šypsojosi, kiti gal galvojo, kaip daug brangaus laiko nesugrįžtamai praleista, treti valzdavo pyktelėję, nors užbaigus, plojo daugiau už kitus. Bronys balgė: Kaip mes dar esame atsilikę nuo prancūzų, nors jau antras šimtmetis rieda! Atrodo, tose prancūzų mintyse gali būti Rallu prilytinių minčių, net autobiografijos, neskaitytų glamonyščių su karališkomis damutėmis. Kai bus atmušta knygoje, pasiskaitykite ir parašykite, ar suklydau.

"Laukraištis - knygos priešas", - viena užbaigiamųjų iš ano "prancūziško" pranešimo minčių.

Ragina Ralla lietuvius daugiau rašyti atsiminimų, laiškų, juos saugoti, kad laiku atėjus, neretkėtų akiai klaidžioti nežintos mlglose.

Bernardas Brazdžionis paskaitė iš sekančiam lietuvių dienų numerui rengiamo straipsnio ištrauką, parašytą Aleksandro I. Solženitsyn'o, taisyklingai išverstą į lietuvių kalbą vieno iš

okup. Lietuvos išvykusio žydo.

A.I. Solženitsyn'as redaguoja ir leidžia žurnalą Kontinental, rusų pavergtų žmonių, ypatingai kultūrininkų, užtarimui. Jis leidžiamas keliomis kalbomis. Atslus - tame lietuviams kūrėjams skirtame atslaukime, raginama jame bendradarbiauti. Bendradarbiams bus mokamas tinkamas honoraras. Žurnalui galima rašyti ir lietuvių kalba, nes kaip minėta, jie turi puikių vertėjų iš lietuvių kalbos.

Tuo reikalu platesni pranešimai netrukus pasirodys lietuvių spaudoje.

Kiti dalyviai pastebėjo, kad beveik reikla stebėtis Solženitsyn'o dėmesiu lietuviams ne tik šiame atslaukime, kuris, manoma, išsuntinėtis ir kitoms tautoms, bet ir jo dėmesiu lietuviams veikale The Gulag Archipelago, kur apie lietuvius daugiau rašoma, negu apie lenkus.

Diskustijos apie "Aldus"

Aple Al dus buvo nemažai padiskutuota, pakritykuota.

Vienas tarė, kad Aldų redaktorijai jam gražino straipsnį, patardama nevertoti žodžio "aš", o rašyti "mes". Na, o kitas galvojo, kad redaktorius tuoj gražina rašinį, kurle nebuvo užsakyt. Be to, jų laikomasi akademikų priimto žodyno, standartinai nukalto, nuleidinto iki neįtikėtino bukumo.

Tėlas DMK narys turėjo progos pažinti Aldų žurnalą iš "poleminės pusės", nes jį užsiūpolus vienam kalbūninkui, atsakymas atsisakytas paskelbti.

Prie diskustijų norėjo prisidėti Ralla, tardamas: "Aš norėčiau pastebėti..." Visi jį pertraukė chorui: "Mes norėtume pastebėti..." Kas galėjo numanyti, kad save kultūrininkų žurnalui vadlantis leidinys susilauks tokių stiprių aldų visai nepagal jų pasirinktą liniją.

Įdomu, kad dėl Aldų užimtos linijos ne kiek neprotos - tuoja į redakcijos linijas įstatytleji jaunieji profesoriai, šiaip jau nesibijantieji paberti kartais nepamatuos kritikos kalbūnoms lietuvių tautos apraškomis.

/b.d./

PAŽINKIME PRAEITĮ!

LITUANISTIKA ANGLIJOJE

Ist. m. k. Ingė LUKŠAITĖ

Kontaktai su Anglija ypač padažnėjo reformacijos ir kontrreformacijos kovų laikotarpiu. Pradėjus Angliją valdyti karalienei Marijai I (1553-1588), daug reformų turėjo išvykti iš Anglijos. Dalis jų atvyko į Lietuvą. Žygimantui Augustui valdant. Kražius gavo Ričardas Berti (Bertie), Lanasterio kunigaikštis. Valdant karalienei Elžbietai I (1558-1603), anglikonų šalininkai, iš Anglijos toliau emigruodavo nepaklusę anglikonams. Kai kurie jų, ypač škotai, tada apsigyveno Kėdainiuose. XVII a. antroje pusėje vienu metu maždaug trečdalis Kėdainių gimnazijos mokinių buvo škotai. XVII a. pabaigoje žinomas buvo škotas Tomas Ramza (Ramzey), kuris dirbo lietuvių pamokslininku ir recenzavo vieną lietuvišką leidinį.

Iš Lietuvos į Angliją vyko oficialūs pasiuntiniai, didikai, studentai, pagyvėjo kultūriniai ryšiai. Mikalojus Radvila Juodasis (1515-1565) buvo skyręs lėšų stipendijai Oksfordo universitete, kuria galėjo naudotis kalvinistai iš Lietuvos.

Anglijoje buvo išleistas Martyno Smigleckio logikos vadovėlis. Martynas Smigleckis (1564 - apie 1619) keturiolika metų profesoriavo Vilniaus akademijoje. Jo vadovėlio vertimu buvo naudojamos Anglijos mokyklose, pagal jį laikė egzaminus "Guliverio kelionių" autorius Dž. Sviftas (Swift). Žinoma buvo Anglijoje ir lietuvių raietų išradėjo Kazimiero Simonavičiaus knyga "Didysis artilerijos menas" (Amsterdamas, 1650 m.), kuri buvo išversta į anglų kalbą ir jau vėliau - XVIII a. - išleista Londone (MG 1966 m. 11 nr.; 1968 m. 9 nr.).

Tad nenuostabu, kad, esant abipusiems kultūriniais ryšiams, su Anglija yra susijusi kelių lietuviškų XVII a. leidinių istorija.

1660 m. Londone buvo pradėta spausdinti biblija, Samuelio Boguslavo Čilinskio išversta į lietuvių kalbą. Tai buvo pirmasis pradėtas spausdinti šios knygos vertimas į

lietuvių kalbą. Tačiau ir šis vertimas nebuvo baigtas spausdinti, nepasiekė Lietuvos, ir iki mūsų dienų teišliko keli šio spaudinio fragmentai. Įdomu, kad prie šio darbo daug prisidėjo to meto Anglijos šviesuomenė. Jos vertėjas Samuelis Boguslavas Čilinskis buvo Lietuvos reformų stipendiatas Olandijoje. 1657 m. jis negalėjo grįžti į Lietuvą, kur siautėjo karo ugnis. Gavęs Olandijos Frankerio universiteto profesūros labai palankias rekomendacijas kaip „lietuvis jaunuolis“, pasuko į Angliją. Ten Čilinskis savo sumanymu sudomino garšius Oksfordo profesorius chemiką Robertą Boilį (Boyl), matematiką Džoną Uolissą (Wallis) bei teologijos profesorių Henriką Vilkinsoną (Wilkinson). Sie garsūs mokslininkai buvo vieni iš Karališkos mokslo draugijos - Royal Society - kūrėjų.

Profesoriai rėmė Čilinskį materialiai, kadangi vertėjas kitų pragyvenimo šaltinių neturėjo. Čilinskis vertė trejus metus; 1660 m. Londone pradėjo spausdinti knygą kreditan. Greičiausiai anglų profesorių pagrintas ir paremtas, Čilinskis 1659 m. Londone paskelbė šios knygos vertimo į lietuvių kalbą programą anglų, o vėliau ir lotynų kalbomis. Programoje buvo trumpai apibūdintas Lietuvos krikščias, lietuvių kalbos paplitimo ribos ir įrodomas neatidėliotinas reikalias išspausdinti šią knygą lietuvių kalba. Matyt, tam tikra materialinė pagalba buvo gauta, tačiau, be abejo, jos nepakako dideliu leidiniui.

Tuo metu - 1660 m. iš Lietuvos į Londoną atvyko Lietuvos reformų įgaliojantis Krainskis. Krainskis rašė, jog Anglijos karaliaus dvare daugeliui Lietuva buvo neįreikiama ir nežinoma šalis. Anglijos karalius audiencijos metu įgaliojino Krainskio dokumentus pavadė patikrinti asmenims, kurie žinojo apie pradėtą spausdinti Čilinskio vertimą. Čilinskio rėmėjai turėjo gerą progą išnaudoti šį momentą. Europoje jau plačiai buvo paplitusi tautinės valstybės samprata. Išleista gimtosios kalbos vertė, formavosi daugelio Europos tautų literatūrinės kalbos. Tad Anglijos šviesuomenė, kuri Čilinskio buvo įtikinta, kad lietuvių ir lenkų tautos yra atskiros, biblijos vertimas į lietuvių kalbą atrodė svarbus ir bū-

tinus. Tuo tarpu Krainskiui, nesusiėjusiam su lietuvių kultūra, atrodė, kad spausdinti knygą lietuvių kalba esanti nereikalinga prabanga. Anglijos karalius savo įsaku leido paskelbti rinkliavą su sąlyga, jei dalis lėšų bus skirta biblijai lietuvių kalba spausdinti. Numatytais tiražas - 3000 egz. Po kelerių metų bažnytinės cenzūros buvo uždrausta toliau spausdinti Čilinskio vertimą tuo pretekstu, jog vertime esą daug klaidų. Krainskis nutraukė Čilinskii lėšas iš rinkliavos. Išspausdintoji knygos dalis buvo patalpinta Londono Belgų bažnyčioje, o Čilinskis gyveno Anglijoje, baudaudamas ir skursdamas dar 6 metus. Mirė 1668 m.

1680 m. rudenį į ilgą kelionę po Vakarų Europą išsirušė Lietuvos reformų pasiuntinys M. Minvydas. Jis turėjo išsirušinti Lietuvos reformams stipendijų universitetuose ir pabandyti spausdinti naują biblijos vertimą į lietuvių kalbą. Nuvykęs į Angliją, 1681 m. Minvydas pasirašė pasižadėjimą, kad surinktus pinigų jis išleis biblijai spausdinti ir alumnams iš Lietuvos išlaikyti Anglijos universitetuose. Tačiau pinigų, matyt, gavo nedaug, o 1681 m. knygos vertimo į lietuvių kalbą rankraštis buvo paskelbtas sudegęs.

Minvydo kelionė į Angliją pasitarnavo, tur būt, lituanistikai kita prasme: tikriausiai, tai jis, vykdamas į kelionę, pasiėmė su savimi Karaliaučiuje 1680 m. išleistą lietuvišką kalvinistų katekizmą. Jo vienintelis egzempliorius išliko Britų muziejuje. Tai buvo pirmasis elementorius lietuvių kalba, skirtas Didžiosios Lietuvos skaitytojui: jame išspausdinta abėcėlė, skiemėnavimo pavyzdžiai, romėniški bei arabiški skaitmenys. Anglijoje, matyt, kažkas prirašė ranka knygutėje angliškai-lietuvišką žodyną. Britų muziejuje dabar saugomas ir Čilinskio vertimo rankraštis. 350 metų šios vienos pirmųjų knygų lietuvių kalba likimas buvo nežinomas. Tik XX a. pradžioje jį išankvaro įsigijo Britų muziejus. Nežiūrint nesėkmingo knygos spausdinimo, Čilinskio vertimas pagarsino lietuvių kalbą Vakarų Europoje: iš jo įvairius poliglotinius rinkinius, labai populiarius XVII-XVIII a., pateko lietuviški tekstai.

"MOKSLAS IR GYVENIMAS"

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

SUNKUS KALTINIMAS IR PERSPĖJIMAS VAKARAMS

Juozas Lukošius
(Pabaiga)

2. TREMTIES UŽDAVINYS LIUDYTI SOVIETINĮ MELĄ.

Mielai dvasios vadai, mes norime lietuviškų parapijų. Pakanka jau angliško mokyklų, jos išplėčia daug ką brangaus iš mūsų jaunimo. Toliau, parapijos gal kaip niekas kitas, yra ipareigosios liudyti pasauliui ateistinio komunizmo balsų melą. Dvasios vadai, tenebūna "Lieuvų Katalikų Bažnyčios Kronika" tik "atšalusio pagraudimui", bet visos tautos kančios ir tikinčiųjų persekiojimo Lietuvoje liūdijimai.

Tai balsūs faktai, kurie neįgalai aiškiau kalbėti. Neįgalai tremtiniai dar nori, kad Lietuvoje susidegintų kės antras lietuvis kaip Kallanta" - su asaromis akyse privačiam pašnekesy su lietuviu yra pareiškęs Simonas Kudirka. "Kronika" - tai visos lietuvių tautos kančios šauksmas ir pristatytinė ją kaip tokią.

Partijų, organizacijų, sąjūčių ir dvasios vadai, šiandien mes, plačioji visuomenė iš jūsų tenorime vien: vienybės ir meilės. Nesaldykite, bet suveskite išblaškytą lietuvių kamieno dalį į vieną židinį, kad visi bendromis jėgomis galėtume pagelbėti bent kiek tenai pasiliksusiems. Bet ir mūsų kiekvieno taip pat priklausys, kiek mums visa tai pavys.

3. TIKĖJIMAS PRISIKELIMU

Šis Solženicino šauksmas ir perspėjimas vakarų pasauliui jau siekia desperacijos ribą. Tačiau - šiame šauksme, kaip ir jo raštuose, galime išvengti ir jo tikėjamą prisikėlimu. Jis savo knygoje "Gulago salynas" atvirai pasisako, kodėl išėjo liudyti pasauliui balsų melą: "Tylėdami apie blogį, nuslėpdami tai savyje giliai taip, kad nei mažiausias ženklas nepasirėmė alkstėje, mes sėjame blogį ir jis neš tūkstantkartį valsių ateltyje. ... Bus nepatogu ir balsu gyventi tokio krašte / psl.178/.

Solženicinas tiki. Jis tiki į sėvosios tautos prisikėlimą. Tiki, kad gėris trumfuos prieš blogį. Jis tiki į savąją tautą ir savąjį kraštą ir trokšta jame gyventi,

"Trečiasis pasaulinis karas jau įvyko ir vakarai jį pralaimėjo" - Solženicinas.

bet apvalytame nuo kraujo dėmių. Be šio tikėjimo Solženicinas nebūtų išėjęs prieš tokį galingą smurto sistemą. Bet šlandien jau jis ne vienas. Jį lydi milijoninės tylinčios masės. Bet ir jos vieną kartą prabils.

Tiki ir mūsų tauta. Tiki, kad ši baisi smurto sistema subirs. Tūkstančiai ir tūkstančiai gyvybių tai paliūdijai. Tiki nepalaužiamai ir rezistencijos sąjūdžiai, tiki į laisvę ir šios baisios vergų imperijos paprastas darbininkas žmogus.

Mes, lietuviai, šį Solženicino šauksmą turėtume ypatingai jautriai atsiliepti. Jis išėjo išplėsti blogį iš pačių šaknų: demaskuoti sovietinės sistemos žiaurumus ir nežmoniškumą, kartu išskirti ir mūsų smurto užimto krašto kančias.

Tyla yra lygi išdavimui. Mums reikalinga atidengti ir balsų tylos sąmokslą, į kurį už sovietinį trigrašį prisidėjo ir kruščiōniškieji vakarai.

Tikėkime, kad iš šio stipraus Solženicino straipsnio kruščiōniškieji vakarai supras, kokį balsu pasitarnavimą daro, einantį beveik iki išdavimo, tylėdami apie sovietinės sistemos žiaurumus ir nežmoniškumą.

Modernus žmogus tokios smurto ir žmogaus išnekinimo sistemos ilgai nebeperneš. Laisvės išsilgo ir penklasdešimt metų paniekintas ir nužemintas ir sovietinis žmogus. Laisvė - vienintelis žodis jaunų žmonių lūpose ir mūsų tėvynėje. O šitoki dvasios polėkį jau sunku suvaldyti durtuvais.

Todėl ir lietuviams gal vertėtų pasisemti kibirkštelių to tikėjimo. Mažiau pesimizmo, bet puoselėkime savo tarpe viltį. Tikėjimas į mūsų tautos laisvę nepadarė tenai pasiliksusių mūsų brolių dvasios vergais. Nepalūžkime ir mes. Subyrėjus smurto sistemai, grįš ir mūsų tautai laisvė, kuria džiaugiamės ir didžiuojamės prieš prasidedant karui.

ŠIMPANZĖ MOTINIŠKAI GLOBOJA
SUNIUKĄ...

BEŽDŽIONĖS

ŠIMPANZĖ - CHIMPENZI

Afrikos Kongo žmonės vadiną šitą beždžionę chimpenzi. Tokiu vardu ji yra visame pasaulyje žinoma. Mokslinškai vadinasi Pan satorus. Žodžiai palmti iš graikų mitologijos.

Beždžionių pasaulyje yra daug ir įvairių. Beždžionės dalijasi į dvi dideles grupes: viena grupė priklauso Senajam Pasauliui: Afrikai, Azijai ir Europai. Prieš milijonus metų Europa buvo šilta, čia gyveno liūtai, tigrai, antilopės ir beždžionės. Europoje beždžionių beliko tik Gibraltare, kurios gal bus atvežtos iš Afrikos medicinos studentams, studijuoti žmogaus anatomiją, nes disekcijos daryti ant žmonių lavonų nebuvo priimta. Senojo pasaulio beždžionės turi siaurą nosį, vadinasi mokslinškai Catarrhini, o Naujojo pasaulio - nosis yra labai plati, šnervės nulenktos į šonus / Platyrrhini /. Žmogiškių beždžionių yra keturios rūšys: šimpanzė, Gorilla, urangutangas ir gibonas, sudaro grupę - Anthropoldea: žmogiškos beždžionės. Urangutangas gyvena Sumanroje ir Bornėje - rudos spalvos, didelė. Vietos žmonės vadiną urangutangą, kas reiškia miškų žmogus, kuris pabėgęs, kad nereikėtų anglams mokesčių mokėti. Gorilla gyvena Vakarų Afrikoje. Labai didelė beždžionė, labai pradėjo nykti, dabar ją saugo parkuose. Gibbon / Hylobates / rasi Pietų Azijoje. Turi labai ilgą ranką, stambia žemę. Vaikščioja visada staciā.

Šimpanzė Labiausiai žinoma beždžionė ir protingiausia. Aukštis 4.5 pėdos / 1,3 metrai /, sveria suaugusi 115 sv. / 52 kg. /, nėštumas 9 mėnesiai. Motina peni vaikutį savo pienu per visus metus, dar vienus metus slaugo. Paskui po 2-3 metų turi kitą, taigi kontroliuoja gimimus. Labai saugo vaikutį, jeigu nori paliešti, motina pagriebs, kartais taip spaudžia prie krūtinės. Vokietis

Čirke gali matyti beždžionės ant pačių, ant raiklų, ant dviračio, motociklo. TV rodė, kad beždžionė gali daryti nuotraukas. Visą daro be džiaugsmo, be pasitenkinimo, padaro ir žlopos, kol daugiau paprašys. Jeigu bananai kabo aukščiau, negalima pasiekti, kartais darsiproti padėti dėžę ant dėžės ir paliepti, tada jau nusiškina. Gali kartais sunerti dvi lazdas ir nusimušti bananą. Universiteto profesorai mokina beždžiones, tai didelė joms garbė.

Dabar studijuoją beždžionių seksualinį gyvenimą. Gautus duomenis panaudoja žmonių medicinoje. Gyvenimo ilgumas 50-60 metų. Kreiia į akis, kad dar senatvėje - apie 40 metų amžiaus dar gali turėti vaikutį. Pas žmones tai būtų apie 50 metų. Beždžionė vengia saulės karščio, gal tai yra pamokymas, kad ir žmogui per daug saulės nereikėtų duoti. Beždžionė - šimpanzė vienam kartui daug nevalgo,

J. Venckus, S. J.

Čiai tokia melė vadiną " Afenlebe ", kada mūsų motinos kartais iš melės išlepiąna ir sugadina vaiką. Beždžionės gyvena medžiuose. Pasikabindamos rankomis gali medžiais toli nukelti. Turi 32 dantis / Pietų Afrikos 36 /. Neėda mėsos, tik minta augaliniu maistu, retkarčiais suėda vabzdį, klaušini.

Beždžionės mokslas

Po daug mėginimų ištirti, kinta, kad nėra nei jokios vilties beždžionę išmokyti kalbėti, nors balso stygos atrodo panašios į žmogaus balso stygas. Šiaip jau beždžionės jausmai yra geri: turi gražias, reikšmingas akis, žiūri su ekspresija. Klausą irgi turi gerą. Beždžionė pasižymi dideliu žingeidumu, turi viską pamatyti, visas dėžes atidaryti, viską mėgina be jokio tikslo, be jokio plano. Iki šiol pasisekė išmokyti apie 150 konceptų: obuolys, duona, peilis, žalias, raudonas ir panašiai.

Čirke gali matyti beždžionės ant pačių, ant raiklų, ant dviračio, motociklo. TV rodė, kad beždžionė gali daryti nuotraukas. Visą daro be džiaugsmo, be pasitenkinimo, padaro ir žlopos, kol daugiau paprašys. Jeigu bananai kabo aukščiau, negalima pasiekti, kartais darsiproti padėti dėžę ant dėžės ir paliepti, tada jau nusiškina. Gali kartais sunerti dvi lazdas ir nusimušti bananą. Universiteto profesorai mokina beždžiones, tai didelė joms garbė.

Dabar studijuoją beždžionių seksualinį gyvenimą. Gautus duomenis panaudoja žmonių medicinoje. Gyvenimo ilgumas 50-60 metų. Kreiia į akis, kad dar senatvėje - apie 40 metų amžiaus dar gali turėti vaikutį. Pas žmones tai būtų apie 50 metų. Beždžionė vengia saulės karščio, gal tai yra pamokymas, kad ir žmogui per daug saulės nereikėtų duoti. Beždžionė - šimpanzė vienam kartui daug nevalgo,

KREIVI VEIDRODŽIAI

Ar tik nebus šito šokio užbaiga Helsinky?

NIKOTINO VERGAS. ... / Iš Kauno nuotykio / Pats gyvenimas parodo, jog rūkymas nenaudingas paprotys. Aš kartą, kai dar rūkiau, tokį atsitikimą pergyvenau. ...

Gražiame krautuvės lange buvo išstatyti užsieniniai cigarai. Prie jų buvo padėtos kainos ir tik parašyta: 1 lt. 50ct. Ir šis popierėlis pridėtas prie cigarų dėžutės. Dėžutėse buvo po kokį 20 plonų cigarukų. Jie labai viliojančiai atrodė mano 'sielai' ir taip susižavėjau, nepagalvodamas, kad jų kalna gali būti po 1 lt. 50ct. už 1 cigariuką. Mat mano valzduotėje gražiomis varšomis nuplėštas buvo valzdelis pigių cigarų iš užsienio: visa dėžutė už 1 lt. 50ct. Su tokia valzdu galvoje įėjau į puošnią krautuvę, nesusisikaločiąs buvusius kišenėje pinigų, bene ten buvo 1 lt. 50ct. be kelių centų.

Gražiai paklausė manęs pardavėjas:

"Ponul?!"
"Anų, po litą penklasdešimtis..."
"Kiek ponul?..."
"Vieną dėžutę..."

Ir išpyliau visus centus ant prekystalto. ... Pardavėjas išpūtė akis, jau laikydamas rankoje ir pasiruošęs suvynioti visą dėžutę, bet ir matė su koku vargu ištraukiau iš kišenės anuos "1 lt. 50ct." ... - Man beliko viena išeltis - aš, lyg nieko nebuvę, tarčiau:

Tai žinotą ponas, užteks vieno - pabandy- mul. ...

Man to užteko. ... ir atrodė, lyg tas pardavėjas būtų mane perspėjęs, nes mano atiduoti pinigai už tą cigariuką buvo paskutiniai ir dar buvau be pietų. ...

Tai taip nusikračiau daugelio žmonių vergijos... Arėjas Vitkauskas

bet valgo daug kartų per dieną. Ir medicinoje kyla klausimas, ar geriau ir sveikiau valgyti vieną, kitą kartą kraujuje yra rastas vienas stipriai per dieną, ar valgyti mažiau, bet dažniau. Beždžionės mėgsta šiltą klimata, bet Himalajuose gyvena beždžionės 11 tūkst. pėdų aukštumoje. Indijoje beždžionės yra laikomos šventomis. Kada Amerika gaudė beždžiones ten poliomelito studijoms, vietiniai žmonės pakėlė revoliuciją. Kai kurių beždžionių kaštus galima vartoti kaštams stūti.

Viena Indijos beždžionė yra vadinama Rhesus, mokslinškai Macaca mulatta. Jos kraujuje yra rastas vienas faktorius / Rh factor /, kuris pas 85 % žmonių yra pozityvus, tik pas 15 % yra neklimata, bet Himalajuose gyvena beždžionės 11 tūkst. pėdų aukštumoje. Indijoje beždžionės yra laikomos šventomis. Kada Amerika gaudė beždžiones ten poliomelito studijoms, vietiniai žmonės pakėlė revoliuciją. Kai kurių beždžionių kaštus galima vartoti kaštams stūti.

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams - \$30.00, pusel metų - \$16.00, trims mėn. - \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams - \$26.00, pusel metų - \$14.00, vienam mėn. - 2.50. Užsieniuose - \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinių vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siūsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

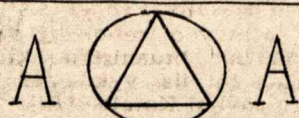
ADRESAS _____

Jony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
TEL. 525-8971
T. Laurinaitis

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Alabon Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127
NIEKAM NEPAITAKAUDAMAS, TEISINGĄ ŽODĮ SKELBAMAS.
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS
GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI, YRA GRAŽŲ AP-
SAKYMŲ, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEI-
SINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik \$7.00

Amerikos ir Lietuvos spaudoj pradėję rasyti dar 1919 metais, iš karo lauko. TURINTIEJI ARĖJO VITKAUSKO RAŠTŲ, iškarpose ar leidiniuose, Amerikoje ar Lietuvoje nuo 1919 m., prašomi parduoti ar paskolinti nukopijavimui. Siųsti Arėjas Vitkauskas, 309 Varick Street, Jersey, N.J. 07302 USA.

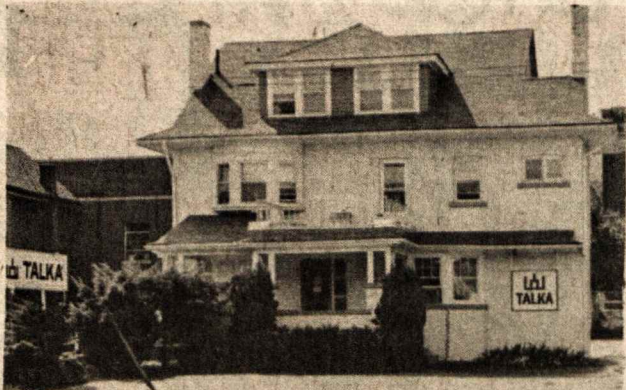
JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI -
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiądienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagalbos. Arėjas pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namu) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henriui N. 277-7868.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:		
pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.	
antradieniais	10 — 5 v.p.p.	
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.	
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.	
penktadieniais	10 — 7 v.vak.	
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.	
Liepos—rugpjūčio mėnesiai	12% Asmeninės paskolas	
prieš ilgus savaitgalius "Talka"	Nekilnojamo turto paskolas	10 1/2%
šeštadieniais užgalyta.		

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 6,000,000

SEKMINGA IŠVYKA

Hamiltono SLA kuopos liepos 27 d. gegužinė visais atžvilgiais buvo sėkminga. Svečių privažiavo apstu iš įvairių apylinkių, nors pačių hamiltoniečių galėjo būti kiek daugiau. Patyrusių šeimininkų pagaminti skanūs koldūnai ir dešrelės su rūgščiais kopūstais buvo išparduoti. Tik truputis liko kavos ir saldžių pyragėlių. Aple penktą valandą / geriausia viešnagės metu / pasirodė smulkus lietus, kuris sutrukdė tolimesnės programos vykdymą. Buvo suspėta tik ištraukti burtų kelių piniginius laimėjimus. Kiek smulkaus lietaus užkritis ant dalyvių įkaitusių nosių, gyvenimas toliau vyko privačiose mašinose. Po valandėlės lietus sustojo. Svečiai išlipę iš mašinų ir noriai kvėpė lietaus nuskaidrintą orą. Lietaus padaryta rasa neleidė patogiai išsistiepti pievėlėse. Taip kad reikėjo užimti vietas prie piknikinių stalų. Betgi ir šiuo atveju dauguma atvykusiųjų pasiliko iki vėlaus vakaro. Manytina, kad dėl to mažo lietaus gabaliuko, gegužinės dalyviai vistiek buvo patenkinti ir jos rengėjai — valdyba taip pat. Ką padaryti, jei jau taip išėjo.

Kuopos valdyba yra dėkinga svečiams bei viešnioms už atvykimą, gegužinės tarnybai už darbą joje, o ypač šeimininkams už skanią maisto gamybą.

IŠVENGTA STREIKO

Pilno gamyklos "Stelco" lauktas streikas buvo išvengtas: naujoji trijų metų sutartis liepos 31 d. buvo priimta tik 45 balsų persvara. Tokia nežymi persvara įvyko pirmą kartą gamyklos istorijoje. Balsavime dalyvavo apie 8650 iš 12 tūkst. dirbančiųjų. Taip kad liepos 31 dienos po vidurnakčio darbas toliau vyko be sustojimo pagal naują sutartį.

Šioje sutartyje valandiniams darbuotojams numatyta pakėlimas sudarys 1 dol. ir 30 centų trijų metų bėgyje. Pirmaisiais sutart. metais t.y. nuo š.m. rugpjūčio 1 d. — 90 centų valandai ir po 20 centų antrais ir trečiais sutart. metais. Be to, popietinė pamaina dar gaus 20 centų ir naktinė 25 sentus priedo valandai. Už sekmadienio darbą bus mokamas vieno dolerio priedas / buvo 0,75 dol. valandai / . Na, ir prie minėtų priedų dar bus mokamas jau turėtas anksčiau vadinamas pra-

gyvenimo pabrangimo priedas 29 cent. valandai. Taip kad dabar atlyginimo minimumas yra 5 dol. 25 cent. valandai.

Būsimiems pensininkams pensijos padidės apie 120 dol. mėn. Nuo 58 iki 65 m. amžiaus darbuotojas su 30 metų tarnybos laiku gaus 570,00 dol. mėn. pensijos. Naujas dalykas yra tas, kad darbuotojas 58 m. amžiaus su 30 metų darbo laiku gaus nesumazintą pensiją. Esantiems pensininkams pensijos padidintos 40,00 dol. mėnesiui.

Sergantiems darbuotojams bus mokama 170 dol. savaitėje per 52 savaites, jei sirgs būdamas ligoninėje ar nelaimės atveju, minėta suma bus mokama nuo pirmos susirgimo dienos ir jei tik namuose — nuo aštuntos susirgimo dienos.

Tai taip maždaug atrodė esamoji sutartis neišsigilinus į kitas įvairias smulkmenas, kurios sudaro dar vieno kito cento priedą.

Gamyklos kituose penktose skyriuose už Hamiltono rūbų sutartis buvo ratifikuota 75 % dauguma, gi pačiame centre Hamiltone, tik 52 % dauguma. Unijos vadovas ir derybininkas dėl to kaltina įmonės skyrių unijos atstovus, kurie pasisakė ir ragino dalinamais lapeliais sutarties nepriimti ir dar kažkokius "socialistus" taip pat tokiais lapeliais ragino tą patį. Daugiausiai nepasitenkinimo sukėlė sutarties ilguimas — 3 metai. Derybininkai darbuotojų buvo įgailestiję tik dėl 2 metų.

Zp.

sudbury

• Prieš metus laiko negalėtinga mirtis nuskynė tau-
rūlietuvį Petrą Jutelį, 64 m.

popietė savuose namuose

S. Rancūnas

Prie vieno pletaujančių stalo, susitinka du ilgai nestatę bičiuliai. Jiedu tik ką grįžę iš atostogų, atrodo gerai pailsėję ir nudegę saulėje.

Jaunesnysis pamatęs vyresnį, jau pensininko amžiaus kaimyną, nustemba: jis nestūkėjęs jį čia dar pamatyti, nebent vasaros pabaigoje. Jaunesnysis telaukiasi, kodėl anas taip skubėjęs į miestą, kada dar gražusis rugsėjis ir visas spalis priekyje. Anas galėjęs dar pabūti gamtoje ir ten pasigėrėti vasaros pabaiga.

Iš tolimesnio jų pokalbio paaiškėja, kad anksčiau jie būvę kaimynai Springhurst, prie Georgian Bay. Ten jie turėję vasarnamius. Vyresnysis savąjį pardavęs, vėliau įsigijęs didesnę žemės plotą

to'au šlaurėje.

Todėl dabar, šlaproga jaunėnis ir telaukiasi pas buvusį kaimyną, kaip sekasi naujoje vietoje, kaip ten šlaurėje buvusi ta puikioji šmetinė vasara.

Bet vyresnysis piletis savo atsakyme neparodo didesnio entuziazmo. Pirmausia jis nusiskundžia gerokai padidėjusiu atstumu ir šiuo metu labai pabrangusiu mašinos kuru. Iki jų vietovės esąs beveik dvigubai tolimesnis kelias. Tas būtų dar nieko, bet autobusams ten nekur suojant, lietuvų ten daugiau nesant, nėra kaip tą vietovę ir pasiekti.

Tuo pačiu vyresnysis vyras, kiek apgailėstaudamas, prišlėmena anuos laikus. Ypač vieną savaitgalį, kai dar neturint mašinos, apsirgęs jų

amžiaus. Jis palaidotas Misisauga, Ont. lietuvų kapinėse. Jo brolis Povilas Jutelis, paminėti A. A. Petro mirties metinės lietuviškos mės tradicijomis, sukvietė visus Sudburio ir apylinkės lietuvius į jo vasarvietę Baravykas, prie French River vandenų. Pamaldas gražiai gamtos kampelyje — vasarvietėje, laukė kun. Antanas Sabas: Rožini, Šv. Mišias ir pamokslą už mirusioją vėlę. Po pamaldų, Povilas Jutelis visus dalyvius, kurių buvo per 100 asmenų, pakvietė bendriems pietums. Šeimininkavo Jadvyga Labuckienė, o plokštelių muziką tvarkė Antanas Gatautis.

Kadangi vellonts buvo didelis spaudos mylėtojas, prenumeravo per 12 lietuviškų laikraščių, buvo Lietuviškos Knygos Klubu narys, todėl jo brolis Povilas dovanojo daug įvairių fantų ir padovanojo daug įvairių fantų darė loteriją. Pagerbiat mirusiojo prisiminimą, gautą pelną \$200, — paskyrė lietuvių spaudai: Tėviškos Žiburiams ir Neprisklausomai Lietuvai po \$70, Draugui — \$25, Karliui — \$15 ir Moteriat — \$20. Viso \$ 200. Aukos perduotos aukščiau paminėtiems laikraščiams.

J. Kručas

• Bažnytinės šalpos /Lietuvoje/ gegužinė buvo surengta Povilo Jutelio vasarvietėje "Baravykas". Rengėjai — Antanas Gatautis, padedant kun. A. Sabui. Šeimininkavo Aldona Kručienė. Svečių vasarnamyje vyko pamaldos — šv. Mišios, pamokslas. Pasislėpdami nuo karštų saulės spindulių, tautiečiai laudėsi "French River" vandenėje, kiti medžių pavėsyje, svečių vasar-

namyje, vėsinosi šaltais gėrimais, dalinosi kasdieninėmis ir tautinėmis mintimis. Skambėjo dainos ir A. Gatautis tvarkoma tautinių plokštelių muzika. Dalyvių buvo neperdaugiausiai, bet, įskaitant loteriją, aukas ir kitas pajamas, bažnytinė šalpa Lietuvoje surinkta \$ 509,00. Atrodo, kad Sudburio lietuviai bažnytinę šalpa Lietuvoje per elę metų savo aukomis pralenkia ir kai kurias didesniąsias lietuvių kolonijas. Nors kolonijos lietuvių skaičius mažėja, bet jų solidarumas ne. Bažnytinės šalpos Lietuvoje aktyviai energingai ir su pasižventimu vadovauja Antanas Gatautis.

"Neprisklausoma Lietuva" Sudburį pasiekia per mėnesį laiko, tai žinoma, ne redakcijos kaltė, bet geriausia pasauli "pašto". Kreiptausi į Sudburio pašto administraciją, bet jie atškins, kad jie negauna laikraščių iš Montrealio pašto ir čia laikraščiai neužlaikomi, tuojau išnešiojami adresantams. J. Kr.

st.catharines

PADĖKA

Ruošiant SLA 72 kuopos tradicinę gegužinę paremti Lietuvos laisvės kovotojams Pr. ir Alg. Brazinskams, SLA loterijos premijoms aukojusiems: po 20 dol. J. Pukščui, po 10 dol. SLA geradariui G. Melnykui, Rita Ročytei, Pr. Ročui, O. Staškevičienei, J. Rankauskui. Po 5 dol. V. Matukaitiui, V. Bagdonui, V. Triponui, Z. Jakuboniui, A. Mingėlai, Z. Pulianauskui ir SLA 236 k. pirm. H. Chvedukui iš Toronto. Taip pat už aukas A. Steponaičiui ir Š. Aleksai.

Bilietų platintojams: sa-

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
8 1/2% už 1 m. term. dep.
7 1/2% už taupymo s-tas
8 1/4% už pensijų planą
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
9 1/2% už asm. paskolas
9 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virš 10 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

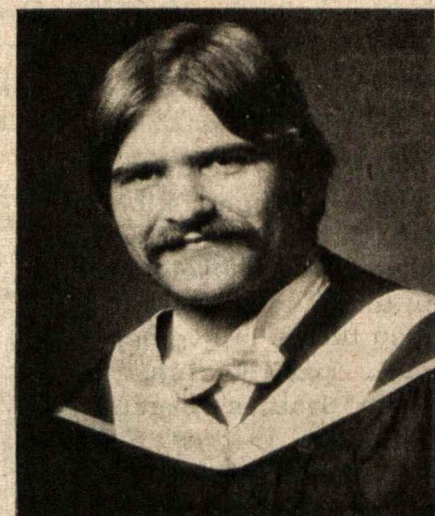
Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

mažametis sūnus. Tuomet savo tolimąją vasarvietę. gerasis kaimynas aple tai sužinojęs, pasistūlė savo mašina nuvežti juos pas daktarą.

Važiuojant jiems į artimą miestelį, sergančio sūnaus tėvas, dėkingumo ženklui, pažadėjęs atleisti šimterio pal atšlyginti. Kai tik jie geriau pasistostą, kai suaugęs sūnus išlėgęs mašiną, tuomet geriam kaimynėliui nebereikės savosios nel iš Toronto imti. Jie visi bendrai važiuos savaitgaliai prie ežero.

O dabar, po tiek metų, ką geresnio jis galis pasakyti. Jiedu su žmona sunkiai dirbo, dėdami visas pastangas, išleido vaikus į mokslus, o tam, anuomet susirgusiam, prie diplomo padovanojo net ir mašiną. Šiuo metu, vaikams kas sau išsilaikė, jie ne tik negali atšlyginti geriam kaimynėliui jį pavadėdami, bet patys turi kaip nors manytis, kad pastekus

Dr. Viktoras A. Kuraitis, O.D. baigė Waterloo universitetą kaip optometristas ir atidarė akių gydymo kabinetą — Optometrist St. Catharines mieste (282 Linwell Rd. Suite 203) Jis yra Antano ir Erikos Kuraitių sūnus.

vanoriui-kūrėjui A. Padalskiui ir A. Kuzmickui iš Paris. O. Indrelienei iš Toronto, p.p. Staškevičiams, K. Deksnui, P. Žiliui, B. Pakalniškiui, M. Juodžiui, Z. Pulianauskui, G. Melnykui, V. Bagdonui, S. Pilpavičiui, R. Matukaitiui, A. Kaušpėdai, J. Paukščui, J. Budnikui už muziką Brazinskų garbei.

Už paruošimą maisto gegužinei: O. Šukienė ir Z. Ulbinienė. Už išdavimą maisto svečiams: N. Navickienė iš Floridos, Z. Matukaitienė, D. Daugintienė ir Z. Ulbinienė, vadovavusiai valgių bufetui.

Spaudai už gegužinės garbinimą: "Tėviškos Žiburiams", "Neprisklausomai Lietuvai", "Naujinoms", "Tėvynei" ir radijo valandėlei "Tėvynės Prisiminimai" ir svečiams už gausų dalyvavimą gegužinėje.

SLA 72 kuopa.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Sudburio lietuvių žvejų ir medžiotojų klubo "Geležinis Vilkas" valdyba rengia pirmą ir paskutinį šiais metais

PIKNIKA — GEGUŽINĘ,

kuri įvyks V. Gudriūno ūkyje, rugpjūčio 31 d., sekmadienį (Darbo Dienos šventės savaitgalį).

Programoje:

1. Klubo nariams šaudymo varžybos pereinamajai taurėi.
2. Šaudymo varžybos jauniems.
3. Tarplubinės šaudymo varžybos dėl pereinamos taurės.
4. Visiems gegužinės dalyviams 4 val. bus žuvavimo konkursas ir už didžiausią pagautą žuvį, "Prospect Hotel" savininkai M. V. Gudriūnai įteiks pereinamą taurę. (Norintieji dalyvauti varžybose — atsiveža savo meškeres).

Visi Sudburio ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti ir pasikviesti svečių. Taip pat kviečiami ir kitų kolonijų lietuvius atvykti ir praleisti popietę sudburiečių lietuvių tarpe.

Veiks turtingas haras ir bus paruošti mūsų šeimininkų skanūs pietūs. Visiems mažiesiems — gaivinantys gerimai bus veltui.

Iki pasimatymo gegužinėje! Klubo valdyba

MEŠKERIOJIMAS

B. Valčiūtis

(Pradžia 21 numeryje)

Traukiant blizgę prie dugno / troling / yra sėkmingas metodas prityrusiems meškeriojams. Tam meškeriojimui statomos dvi sąlygos: traukimas atliekamas gilnesniuose vandenyse ir jaukas privalo slinkti lėtai, neužkabinti už dugno ir neaukščiau 10 colių virš dugno. Antra, jaukas turi valzduoti natūralų plaukiantį maistą. Traukimui tinka vairūs jaukai: spineris, žuvytė, klynas / plugs /, šaukštinės blizgės ir t.t.

Ši metodą panaudojus galima surasti kur yra walleyes. Pažymėjus vietovę toliau toje vietoje sėkmingam meškeriojimui galima jaukus ar džigus naudoti.

Parenkama sunkesnis plaučios formos šaukštas oranžinės ar varlės spalvos. Gerai turėti baltą šaukštą du juodais, raudonais ir geltonais taškais. Man daugiau sta patinka oranžinės spalvos blizgės. Pamažu traukiant, apvalesnės formos šaukštas geriau laikosi ir natūraliau nardo; mažiau kliudamas už akmenuoto dugno. Gerai turėti daug ir įvairių spalvų spinerių, džigų klynų ir šaukštų, bet su savim neštiis neverta, nes

daug laiko prarandama jas kaitaliojant. Walleyes meškeriojant, prie savęs reikia pasiimti tik reikalingiausius daiktus. Reikalingas kablukas paaštrinti galastuvėlis ir kablukas iš burnos išimti įrankis. Be to, visai dienai išvykstant prie savęs reikia turėti keturius dalykus: No 3 prancūzų paprastą spineris / map /, geltonas ir sidabrinis skestantis klynas / Rapala /, geltonas ir baltas džigas ir lygį, pavytę, nestorų No 4 kablukų. Kiekvieno dalyko pasiimama po tris ir kablukų visą dėžutę. Tiek tik reikalinga walleyes meškeriojant. Nebus didelis galvosūkis, kurį jauką naudoti ir parsigabenti daugiau žuvies, negu draugai turėdami su savimi šimtus jaukų. Jautimas ir pasiryžimas sugauti walleyes daug daugiau lemia negu gausybė meškeriojimo inventoriaus.

Yra daugybė gerų jaukų, tinkamų walleyes meškeriojti, bet pirkti reikia tik tokius, kuriais pasitiki, kad jie bus geriausi tam tikslui. Radus jūsų mėgiamą jauką, kuriuo pasitikitė pirkti ne vieną, bet dešimtį, jeigu į jį tikite, tai bus jums sėkmingas. Niekada nepirk blizgių,

kad ir gražios, jeigu joms neturipastitkėjimo. Bus be-reikalingas pinigų išmetimas ir bereikalingas balastas jūsų meškeriojimo inventoriuje.

Meškeriojimo dėžėje reikia turėti ir kitokių papildomų reikmenų, kaip spirokščių su barubonėliais / snap swivels /, svorelių ir atsarginį šniūrą. Gerai turėti 2 lbs. silpnesnį šniūrą negu jūsų meškerė, reikalui esant ir iš jos pasidaromi pavadėliai.

Jauku / bait / meškeriojimas yra lengviausias išmokstamas. Mano mėgiamiausias jaukas gyvos žuvytės. Civilizacija išstumė walleyes toliau į šiaurę, kur mažiau apgyventa ir švaresni vandenys, žmogaus nekontroliuojami ir neteršiami.

Mano įsitikinimu, netoli civilizuotų rajonų, prie elektrinių užtvankų ir gilnesniuose vandenyse gyvos minavos yra pirmos rūšies jaukas, kuriuo galima walleyes gaudyti.

Norint savo palapinėje ar bakažėje turėti skantus pietūs - walleyes patiekalus, atsikelk prieš saulę tekant, pasiimk dėžutę plonų No 4 arba No 6 kablukų ir porą dešimčių gyvų žuvyčių. Geri kablukai yra iš plonos vielos pagaminti, turi dideles užkarpėles ir trumpus kab-

LIETUVAITĖ

REPREZENTUOJA KANADĄ

Kaip rašo The Daily Times Bromptone, Ont. dienraštis, dvidešimtmetė Anita STANKUTĖ buvo išrinkta į Kanados tinklinio rinktinę komandą, kuri dalyvaus olimpinėse žaidynėse Montrealyje 1976.

Šiuo metu ji kartu su komanda yra išvykusi į Europą žaisti Rumunijoje, Bulgarijoje ir Anglijoje. Grįžusi, ji vyks į Vancouver'į, kurio universitete ši Kanados olimpinė tinklinio komanda bus treniruojama.

Anita Stankutė yra gerai žinoma F. ir A. Skrublių anūkė. Skrublių vasar-

liukų kotelius, neapsunkina gyvos žuvytės manevravimą vandenyje. B.d.

vietėje jau ilgu metu sa-roja JAV-se: Cape Cod, Kenovo pilkūkus rengia įvairios nebunk Portė, o gl Myko-Montrealio lietuvų organi-las Guobis su Albinu Ruzgu zaciijos.

Ši trečios kartos lietuval-Mūsų korespondentul sunku tē gražiai kalba lietuvīškai. buvo visus užrašyti, tad ap-JI lankė Queen's Universitetā slsprendē šī kartā aple i tal praeltals metals Ir dēstē ja- Ir nemīnētī... me tinklinī.

LATVIAI PASIRODO PLACE DES ARTS

Pirmasis Latvīu Jaunlmo Dalnū Ir Šoklū Festivalis tē-sīs trīs dienas Rugpjūto 30 -Spallū l d., Place des Arts, Montrealyje.

Programoje numatyta aple 600 dalyvlū, dauglausta lš Kanados.

Rugpjūto 30- 5 v. p. p. - Šoklū Mozalka; Rugpjūto 31- 1 val. 30 m. Jaunū Kompozitorlū Kon-certas;

Rugpjūto 31- 5 v. p. p. - Gala Koncertas.

Biletai \$5, \$4 Ir valkams lkl 16 m. amžlaus \$ 3.

Pilietybēs skyrlus Ir Pro-vīncijos Imigrācijas depar-taments remia šī festivalī.

Latvlū Festivalio Organi-zacīns Komltetas vlslus kvlēča i šīā šventū vlslus at-slankyti.

V. Bačėnas All Seasons Travel S.D.
2224 DUNDAS STREET W., Visais keliolū reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

LIETUVA
Didelė nuolaida kainų (iki 60%) SIUNTINIAMS
• Medžiaga suknelėms - Crimlens, kostiumams Ir svarkams - šimtaprocėntinė rūšis - pusė kainos.
• Angliška medžiaga 100% vilnė. Vilnė arba polyestero - nuolaida iki 60%.
• Skarelės vilnė arba šilkinės Ir naujausios piešiniai.
• Megztukai, golfai Ir puloveriniai - didžiausias pasirinkimas specialiomis kalnomis.
• Materiškai paltai - Borgona (art. fur) įvairaus dydžio tik \$49.00.
• Vyriški megzt marškiniai (kanadiški) - pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.
Siuntinius siunčiame paprastu Ir oro paštu. Prilpame užsakymus automobiliams, žaidtuvams, televizijoms, pinigų Certificates Ir kt. (Turime 22 metų patyrimą).
Pradome užtiiti Ir įsitikinti.
A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

• ATLIKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIŲ DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.

SAVININKAI: V. Sušinskas 389-0571 Ir J. Zavys 365-3252.

WOODLAND-AUTOMOBILE LTD.
8550 BOUL. NEWMAN BLVD., LASALLE
363-7424
CHRYSLER - CORDOBA - PLYMOUTH - DUSTER - FURY - GRON FURY
DIDELIS PASIRINKIMAS CHRYSLER GAMYBOS AUTOMOBILIŲ, NAUJU IR VARTOTU. YPATINGAI PRIEINAMO-MIS KAINOMIS IR PO PARDAVIMO - GARANTUOTU APTARNAVIMU.
Kreiptis pas agentūros atstovą (Ron) Aruna Mocku.

NAUJI IR REMODELIUOTI KAILINIAI, KEPURĖS, STOLĖS IR KITI IŠDIRBINIAI.
Taip pat priimu apsaugai (storage). Viskam kainos prieinamos - fabrika. Skambinkite į dirbtuvę 845-2912

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL daų išpardavimas - tel. 366-6237 / 3896

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remeliuoju
• Vasaros laika saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams!
Visi kiti vandentiekio ir sildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandentiekimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktoriai.
140-2e AVENUE LASALLE, 366-0330

Maloniam bičiuliui A. A. JONUI RIMKUI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame jo žmonai Antaninai, sūnui Algiiui, broliui Juozui, seserims - Anei Dantenienei, Onai Budreikienei, Valerijai Mažylienei bei jų šeimoms - V.P. Effertai

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

FREE SHOP AT HOME
Carpet Sales & Installation
Harding - Bigelov - Celanese - Kraus - Burlington - Venture
William Dicks
PARDUODU žemomis kainomis ir pats kilimais iškloju gyvenamus namus bei komercines patalpas (darbas tik \$1,75 už kv. jardą).
• Mano specialybė ir laiptu bei sienu isklajimas.
• Padarau madingus pakaitimus.
• Pristatau į namus pavyzdžius.
• Padarau išnatavimus ir įkainavimus nemokamai.
Skambinkite tel: 768-6780 - 7962

LEFEBVRE & ROBERT
AMEUBLEMENT - FURNITURE INC.
PARDAVIMAS
IVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS
• Užkite ir įsitikinsite, kad imonėje haldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.
7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

3 HRS DRY CLEANING SERVICE
PATARNAUJA
Spécial du samedi - Saturday Special
IN BY LES VETEMENTS ENTRES A 1 P.M. READY BY 5 P.M. SERONT PRETS A
VALOME VISŲ RŪŠIŲ APRANGĄ! SEŠTADIENIAIS SPECIALUS PATARNAVIMAS!
CLEANER AND VALET SERVICE LTD.
NETOYEURS - CLEANERS
7661-A CENTRALE 495-90e Ave. 365-7146 366-1143

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MARIE BLVD. 5784 VERDUN AVE. CHATEAUGUAY VERDUN, QUEBEC
TEL. 691-4760 TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

ROBERT RICHER
TEL. 365-6111 RES. 366-0066
PIRKIMAS PARDAVIMAS PASKOLOS
VERTINIMAI NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS
Visakeriopi kiti patarnavimai
Immeubles RICHER Realties Enrg. 7687 CENTRALE SUITE 301 LASALLE, QUE. H8P 1L7
COURTIER - BROKER

366-7818
LAURENT DAIGNEAULT
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.
LASALLE AUTOMOBILE INC.
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De LaVerendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

EKSKURSIJA LIETUVON

- penkios naktys Vilniuje • trys naktys Vienoje
- dvi naktys Maskvoje • keturios naktys Romoje

Rugsėjo 25 – spalio 8 – \$820.00
(aštuonios dienos)

Lapkričio 6-14 – \$720.00
(aštuonios dienos)

- penkios naktys Vilniuje • dvi naktys Vienoje

Skambinti: V. BAČENAS, tel. 533-3531
All Seasons Travel, B.D.

MONTREALIO LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA ruošiasi naujam darbo sezonui ir praneša:

1/ Jau pradėdami registruoti nauji mokiniai. Prašome nedelsti ir pranešti.

2/ Planuojamas Lituanistinis Seminaras mokiniams, baigusiems Lituanistinę Mokyklą. Bisdromintieji, praneškite ir užsiregistruokite.

3/ Šiais mokslo metais planuojama suorganizuoti kursus būsimiems lituanistinėms mokykloms mokytojams. Norintieji lankyti užsiregistruokite.

4/ Numatoma suorganizuoti ir specialią klasę vaikams, kurie lietuviškai nekalba. Labai svarbu, kad tėvai nepagalėtų pastangų duoti jiems retos progos pramokti kalbą.

REGISTRUOTIS prašome, kaip galima greičiau, pas Mokyklos Vedėją Moniką JONYNIENĘ, tel.: 489-2106.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojiui tik už \$5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)
(Tikslus adresas)

BEAULIEU, GARNEAU, CRÉTE
Conseillers juridiques - Title Attorneys

Robert Beaulieu
NOTAIRE - NOTARY

Nuolatinių patarnauju LaSalle miesto savivaldybei, LaSalle Case-Popular bankui. Visiems kitiems, kurie tik mane kreipiasi, į tarpe ir lietuviams.

5567 VERDUN, VERDUN 781-3411

8702 CENTRALE, LASALLE 366-6474

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

GERA PROGA
Puikiai įrengta ir net kilimų išklota NL redakcijos žemutinė patalpa. Išnuomojama susirinkimams bei kitokiems reikalams.

Liūdna man, kai skaito mane neapmokėtą – laikraštis.

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL. 255-3535

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,
11-12 kambarys
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Suite 215, Montreal 109, Que.
Tel. 931-4024

PHARMACIE
Gagnon
ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

606 Cathcart (prie Phillips Square), Suite 405,
Montreal, P.Q. – Tel: 875-6446, namų 678-3660.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

VALČIŲ IŠVYKA

Birželio mėn. 20-22 dienomis įvyko Montrealio Lietuvių studentų valčių / t.y. canoe / išvyka Mont Tremblant Parke. Nors studentai ir negausiai dalyvavo, bet išvyka pavyko sėkmingai. Mūsų maža grupelė, bet buvo tikri gamtos ir sporto entuziastai ir net uodų galybė nesumenkino mūsų nuotiekos. Penktadienio vakare, pernakvojus parke, šeštadienį anksti iš ryto pradėjome vandens išvyką - Rivière du Diable. Valtimis būreliai keltavome visą dieną ir kelioms buvo 8 mylių ilgumo. Prieš pietus du kartus valtis turėjome nešti ant pečių / pro portages /, nes baugino vandens srovė ir slenkščiai. Baugino net ir drąsesnius grupės dalyvius, o nedrąsiusius, tai tik kuo greičiau vertė tempti valtis. Po šio sunkaus valčių nešimo, upė lyg tai pasigallėjusi mūsų, pasikeitė lyg į vingiuojančią gyvatę ir mus traukė link gražiausių parko smėlynų, eglėnų ir uolų. Susitajome viename netankia-

me miškelyje pavalgyti pietų, kuriuos pasigaminome ant laužo. Po to vėl tęsėme kelionę. Artėjant kelioms galui, pasimaudėme upėje ir grįžome į savo stovyklavietės / camping / vietovę, išvargę, bet patenkinti ir gamtos grožio sužavėti. V.

• Linksmas ir malonių praejo Marytės ir Vaclo Žilčių dukros Loretos vestuvės.

Vien Žilčių šeimos giminė buvo suvažiuavę artai 70, iš JAV ir Kanados.

Apelgos vyko Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, kurias atliko Tėv. J. Kubilius. Gražiai pagledojo sol. Gina Čapkauskienė.

Priėmimas įvyko Victoria Hall, stilingoje salėje, orkestrui grojant.

Stalai buvo papuošti raminių ir rugelėlių buketais, jaunosios palydovės ir kaip ir patį jaunąjį, neužmiršo ir tradicinės rūtų šakelės.

Tėvai jaunuosius pasitiko su duona ir druska.

Ant atskiro stalo pupsojo vaizdingas lietuviškas raguošis, "grybeliai", "ežiukas" ir kiti gardumynai.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOSIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Royal Trust

Atstovas J. Skučas,
6966 Terrasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.

PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA

3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7
PIRKTI AR PARDUOTI

NEKILNOJAMĄ TURTA PADĖS JUMS
V. PĖTERAITIS
254-4566 / Namų – 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS

D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Foto E.M.L.S. Sistema.
Montreal, Que.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA

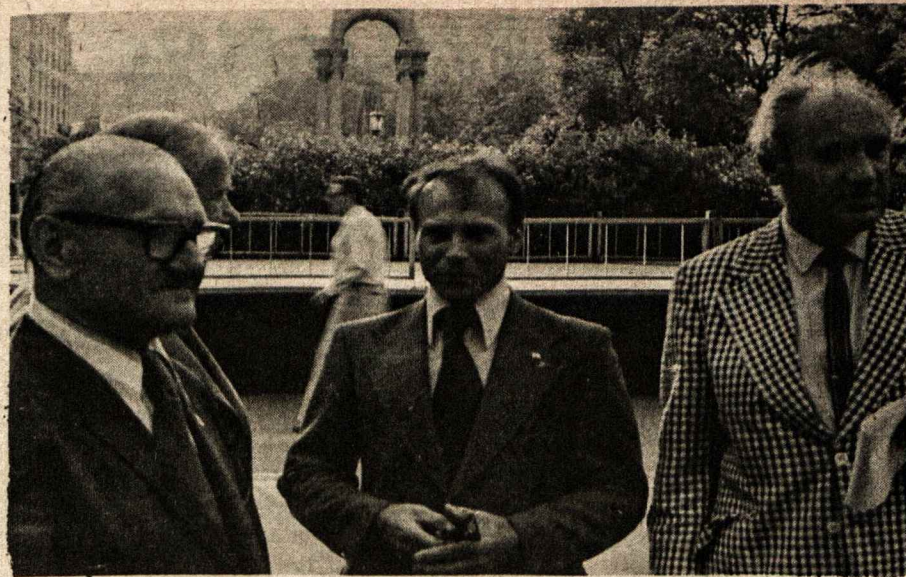
6695 – 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

Simui Kudirkai lankantis Montrealyje: iš kairės: Bronius Abramonis, S. Kudirka ir dr. P. Lukosevičius.

Nuotrauka H. Adomionio.

Torontišklams svečiams padedant, netrūko ir lietuviškų dainų.

Tiek jaunikis, tiek angliai svečiai ir kiti džiaugėsi, vertino jiems naujus lietuviškus papročius.

Jaunieji povestuvinė keilonel išvyko į Meksiką.

• Sol. Gina Čapkauskienė su pasisekimu koncertavusi ir paatostogavusi Kennebunk Port, grįžo į Montrealį ir pradeda rūpintis naujo sezono repertuaru.

Čapkauskų šeima buvo ap- lanke Stefanija ir Henrikas Juodis.

Stasas iš Clevelando. Į jį 19 nr. 6 psl. po paveikslu nesuruoštas vašes atsilankė nemaža bičiulų.

• Pas Kazį Martinėną atvyko jo pusbrolis dr. J. Reins su šeima praleisti atostogų prie Lake Louise. Pamėgę vandens slidžių sportą, turėjo gerą instruktorių Martinėną, kuris, pasirodo, jau 15 metų praktikuoja šią sporto šaką.

• Ben. Pakulio tabako ūkyje ir šimtet derliaus nuėmimo, tuojuos po dviejų savaldžių trukusios skautų stovyklos Baltijoje, dirba Gintaras Nagys ir Alb. Skučas. Prie jų prisidėjo ir "naujokas" R. prisidėjo ir "naujokas" R. lanke Stefanija ir Henrikas Juodis.

• 19 nr. 6 psl. po paveikslu nesuruoštas vašes atsilankė nemaža bičiulų.

CENTRE AUTO CLINIC

261 St. John's Road
POINTE-CLAIRE SHOPPING CENTRE
697-3333

AUSTIN • TRIUMPH

PASINAUDOKITE PRITURISIU MŪSŲ
PASITARNAVIMU!

RENDELL'S AUTO REPAIRS

GENERAL MECHANICAL REPAIRS
TUNE UPS, BRAKES
MOTOR & TRANSMISSION, ETC.

TEL.: 636-6417

735 LAKESHORE DRIVE
DORVAL

NESITIKĖTOS – ŠIŲ DIENŲ KAINOS

4 AMC

PAVYZDYS:

HORNET 1975

2 durų sedan 6 cilinderių
reguliariu įrengimu
pagrindinė kaina

GREMLIN 1975

6 cilinderių 232 p.c.
reguliariu įrengimu
pagrindinė kaina

MŪSŲ FIRMA

NUOSIRDŽIAI

JUMS

PASITARNAUS!

MATADOR 1975

2 durų coupé 6 cilinderių
reguliariu įrengimu
pagrindinė kaina

PASIKALBĖKITE SU MANAGER - ABE BASERMAN

- 1 – nesudėtinga, bet tvirta garantija
- 2 – 100% 12 mėn. arba 12,000 mylių (fabrikinė garantija)
- 3 – inspekciniai 37 patikrinimai pagrindinių dalių
- 4 – specialios apsaugos važinėjimui

St. Lambert
AUTOMOBILE LIMITED

860 Taschereau, Greenfield Park

676-7901

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6.0%
Taupomasis s-tas 8.0%
Term. ind. 1 m. 8.0%
Term. ind. – 2 m. 8.5%
Term. ind. – 3 m. 9.0%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 10.5%
Nekiln. turto 10.25%
Čekių kredito 12.0%
Investicines nuo 11.5%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau-
dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000
už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.